Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 162 (7052). ● 25 август, 1979 йил, ◆ ШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ҲАММА ЖОЙДА ПАХТА ТЕРИШ МАШИНАЛАРИ, ТРАКТОРЛАР, ТРАКТОР ПРИЦЕПЛАРИ, ОРТИШ МЕХАНИЗМЛАРИ, ЧАНГЛАТГИЧ - ПУРКАГИЧЛАРНИ, ШУНИНГДЕК ТЕХНИКА ХИЗМАТИ ВОСИТАЛАРИ ВА ЕНИЛҒИ ҚУЙИШ МЕХАНИЗМЛАРИНИ 1979 ЙИЛ 1 СЕНТЯБРГАЧА, КЎСАК ЧУВИШ, КЎСАК УЗИШ ВА ТЎКИЛГАН ПАХТАНИТЕРИШ МАШИНАЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ 15 СЕНТЯБРГАЧА ТУГАЛЛАШ, УЛАРНИНГ ҲЕЧ АСОССИЗ ҲИСОБДАН ЧИҚАРИБ ЮБОРИЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАСЛИК; ҲАР БИР МАШИНАНИ РЕМОНТ ҚИЛИШНИ НАЗАРДА ТУТИБ, МЕХАНИЗАТОРЛАРНИ РЕМОНТ ИШЛАРИГА ЖАЛБ ЭТИШ, УЛАРГА ЗАРУР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА МАДАНИЙ-МАИШИЙ ШАРОИТЛАРНИ ЯРАТИШ, ҲАММА ЖОЙДАГИ РЕМОНТЧИЛАР ЎРТАСИДА ПАХТА ТЕРИШ ТЕХНИКАСИНИ ТЕЗРОҚ ВА ЮҚОРИ СИФАТЛИ ТАЙЁРЛАШ УЧУН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИШ ЗАРУР.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини 1979 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қароридан.

МАККАЖЎХОРИ ЎРИМИНИ ТЕЗ ВА СОЗ ЎТКАЗАЙЛИК

Чорвачилик — зарбдор фронт. КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми қарорларида, шунингдек область партия комитетининг бўлиб ўтган пленумларида қишлоқ хўжалигининг бу муҳим тармоғини тез суръатлар билан ривожлантиришнинг конкрет йўл-йўриқлари кўрсатиб берилди.

Областимиз чорвадорлари партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмалари асосида зарур тадбирларни белгилаб чиқдилар. Ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йил гўшт етиштиришни 25 процент, сут етиштиришни эса 20 процент, тухум етиштиришни 29 процент кўпайтиришга аҳд қилганлар. Булар бажарилиши мумкин бўлган реал ва аниқ вазифалар. Бу вазифаларни муваффақиятли адо этиш учун энг биринчи навбатда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам чорвачилик, ем-хашакдан бошланади, деб бежиз айтмайдилар. Тажрибадан, шу нарса яхши маълумки, қайси бир хўжаликда мўл-кўл ва сифатли ем-хашак жамғарилса, ундан тежаб-тергаб фойдаланилса албатта, мўлжалдагидан ҳам ортиқ гўшт, сут етиштирилади.

Илғор хўжаликлар, районлар бу масалага ҳар йили ҳам катта эътибор бериб келмоқдалар. Маълумки, озуқа балансида маккажўхори дони, силоси алоҳида ўринни эгаллайди. Силос босими — сут оқими, деб бекорга айтмайдилар. Кейинги йилларда областимизда маккажўхорикорликни ихтисослаштириш бўйича салмоқли ишлар қилинди. Бу қимматбаҳо озуқа экини учун ҳосилдор ерлар ажратилмоқда. Кўплаб техника, минерал ўғит етказиб берилаётир. Гектаридан 100 центнер ва ундан ошириб «қаҳрабо дон» ҳосили олиш учун кураш йил сайин қизиб бормоқда. Бу кураш жараёнида ажойиб маккажўхорикор кадрлар, уста деҳқонлар камол топмоқда.

Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхозидан Тамара Шоғиёсова, Калинин районидаги Куйбишев номли колхоздан Раҳмат Ортиқов, Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозидан Абдурасул Эрназаров, Оҳангарон районидаги Ворошилов номли совхоздан Холида Абдураимова сингари маккажўхорикорлар йилдан йилга юқори ҳосил олиб, эл ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Улар бу йил ҳам ажойиб ватанпарварлик ташаббуси билан чиқдилар. Ҳар гектар ердан 110—120 центнердан маккажўхори дон ҳосили оламиз, деб сўз бердилар. Область партия комитети шу йил баҳорда бир группа дончилар қатори уларнинг ҳам ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

Ташаббускор бўлиш — катта ва масъулиятли, ҳамма учун наф келтирадиган ишга бел боғлаш демакдир.

Ташаббускор бўлиш — бу бошқаларни ҳам ўз ортингдан эргаштириш, ҳамиша олдинги сафда бўлиш, янгиликни тез илғаб олиш, ишлаб чиқаришга фан ва техника ютуқларини дадил жорий этиш, шу асосда юксалишга эришиш демакдир.

Ташаббускор бўлиш — қийинчиликларни ақл-идрок, тадбиркорлик билан енгиш, ўзингнинг иш тажрибангни бошқаларга бажонудил ўргатиш, оқибатда умумий ютуқларимизнинг кўпайишига салмоқли ҳисса қўшиш демакдир.

Биз юқорида номларини айтиб ўтган ташаббускорлар бу масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда иш олиб бормоқдалар. Ҳар бир районда, колхозда, совхозда уларнинг издошлари бор. Ажойиб ватанпарварлик ҳаракатида комсомол-ёшлар намуна кўрсатмоқдалар. Бугунги кунда областимизнинг қайси бир хўжалигида бўлманг, маккажўхорикорлик бригадаларига асосан ёшлар етакчилик қилаётганлигини кўрасиз. Улар об-ҳаво инжиқликларини мардона енгдилар. Пешона тери эвазига бугун маккажўхоризорларда мўл-кўл «қаҳрабо дон» ҳосили пишиб етилди. Масъулиятли дамлар бошланди. Ҳамма ерда маккажўхори ўрими кучайиб кетди.

«Пахта ҳосилини йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўриш билан бирга дон учун маккажўхори дони ўрим-йиғимини пахта йиғим-терими мавсуми бошлангунга қадар тугаллаш мақсадида, дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республика колхоз ва совхозларида социалистик мажбуриятларининг қандай бажарилаётганлигининг ўзаро текшириш якунлари тўғрисидаги қарорида, — маккахўжори йиғиштириб олишда юксак суръатларни таъминлаш... зарур».

Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун техника ва ишчи кучлардан моҳирлик билан фойдаланиш, маккажўхоризорларда ишни ипатоволиклар методи асосида ташкил этиш лозим.

Областимиздаги кўпгина районларда шундай қилинмоқда. Бу жиҳатдан Оққўрғон, Ғалаба, Бекобод, Бўка районлари маккажўхорикорларининг ишлари ибратли ишдир. Улар дастлабки кунларданоқ суръатга суръат қўшмоқдалар. Мазкур районлардаги айрим хўжаликларда гектаридан 80 центнер ва ундан ошириб ҳосил олинмоқда. Ташаббускор комсомол-ёшлар бригадалари ўрим-йиғимда пешқадамлик қилмоқда. Айни кунларда областимиз маккажўхоризорларида кунига ўртача 600 дан ортиқ комбайн ишламоқда.

— Биз, — дейди Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз маккажўхорикорлик комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Файзи Хўжаназаров. — Бу йил ҳар гектаридан 112 центнердан дон йиғиб олишга аҳд қилганмиз. Далаларимизда ана шу ҳосил тўпланган. Маккажўхори ўримини узоғи билан 10—12 кун ичида тугаллаймиз.

Илғорларнинг иш тажрибаси—энг яхши меҳнат намунасидир. Ҳамма ерда ишни уларнинг тажрибалари асосида ташкил этиш лозим. Сусткашликка ўрин йўқ. Район партия, совет, комсомол ташкилотлари ҳар бир колхоз ва совхозда маккажўхори ўриш юзасидан белгиланган графикнинг сўзсиз бажарилишини таъмин этиш учун зарур ташкилий-оммавий, сиёсий тадбирларни амалга оширишлари керак.

Далаларда ҳосил мўл. Бу ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб олиб давлат омборларига топшириш лозим. Бунинг учун ҳар бир имкониятдан фойдаланиш талаб этилади.

Шу нарса сир эмаски, айрим колхоз ва совхозлар маккажўхори донини сўтаси билан топширадилар. Бунга йўл қўймаслик керак. Хўжаликларда кўплаб маккажўхори янчадиган техника мавжуд. Бу техникани тўла ишга тушириш, маккажўхорини янчиб, сўтасиз топширишга эришиш керак. Бу хўжаликка икки томонлама фойдалидир: биринчидан етиштирилган дон ҳосили тўла-тўкис йиғиб олинади. Иккинчидан эса янчилгандан сўнг ажралиб қолган сўтани майдалаб, чорва учун озуқа сифатида ишлатиш мумкин бўлади. Механизаторлар ишни бошлашдан олдин комбайнларнинг дон тушадиган қисмларини яхшилаб созлашлари шарт. Ана шунда доннинг тўкилиши ва исроф бўлишига чек қўйилади.

Шунга эришиш керакки, ҳар бир механизатор кунига 2—2,5 гектар ердаги маккажўхорини ўриш имкониятига эга бўлсин. Бунинг учун далада ишловчиларга барча зарур шарт-шароитларни яратиб бериш, улар ўртасида социалистик мусобақани кенг авж олдириш, мусобақа ғолибларини ҳам маънавий ҳам моддий рағбатлантириш омилларидан усталик билан фойдаланиш лозим.

Фурсат ғанимат. Маккажўхори ўрим-йиғимини тез ва соз ўтказишни таъминлаш билан бирга бошқа ем-хашак экинларини парвариш қилишни ҳам унутмаслик керак. Ҳар бир маккажўхорикор ўз зиммасига олган мажбуриятини сўзсиз бажариш учун курашиши лозим.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА РЕСПУБЛИКА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҲАММАСИ МАШИНАЛАРДА

Колхозимиз механизаторлари пахта ҳосили йиғим-теримини комплекс механизациялашда катта тажриба орттирганлар. Ўтган йили биз етиштирилган «оқ олтин»нинг 95 процентини «зангори кема»лар ёрдамида йиғиб-териб олган эдик.

Дала гвардиячиларимиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини 1979 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорини зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Улар бу қарорга жавобан етиштирилаётган пахта ҳосилининг ҳаммасини машиналарда териб олишга аҳд қилдилар.

Машина теримига ҳозирлик кўришни барвақт бошлаб юборган эдик. Шу туфайли ҳозиргача мавжуд 30 «зангори кема», кўсак териш машиналари, механик подборшчиклар, кўсак чувиш агрегатлари, транспорт воситаларини сифатли ремонтдан чиқариб, ишга тахт қилиб қўйдик. Терим техникасини созлашда слесарларимиз Х. Кўчиев, З. Бадиршоев, Д. Царьков ўртоқлар айниқса ғайрат кўрсатдилар.

Бу йил ҳам биз машина теримини ипатоволикларнинг илғор иш тажрибаси асосида ташкил этамиз. Бунинг учун хўжалигимизда учта терим-транспорт отряди ташкил этилади. Ҳар бир отрядга 10 тадан пахта териш машинаси ва транспорт трактори, 30 тадан тележка бириктиб қўйилади.

Хўжалигимизда ғўза дефолиациясини ҳам трактор аппаратлари ёрдамида ўтказишга қарор қилганмиз. Бунинг учун барча пуркагич агрегатлари ишга шай турибди.

Машина терими — иш унумидир. Буни яхши тушунган хўжалигимиз «пўлат от» суворийлари терим техникасидан юксак унум билан фойдаланиб, кўп меҳнат ва куч сарфланиб етиштирилаётган «оқ олтин»ни қисқа муддатда ва нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш чораларини кўрадилар.

А. ШЕК,
Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг бош инженери.

Пахтакор ва механизаторлар республика партия ва ҳукуматининг қарорига жавобан ғўза парваришини бўшаштирмасдан ҳосил йиғим-теримига қизғин ҳозирлик кўраётирлар. Юқоридаги суратда: Оққўрғон районидаги Ҳ. Олимжон номли колхознинг илғор механизатори И. Аҳмедов ғўзани культивация қилишда ғайрат кўрсатяпти. Пастда — Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда ишга шай қилиб қўйилган «зангори кема»лар.

Ҳ. Аввалов ва А. Абалян фотолари.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Калинин районидаги «Москва» колхози деҳқонлари давлатга 3400 тонна сабзавот сотиб, халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажардилар. Эртаги карамнинг ҳар гектаридан 248 центнердан, бодрингдан 176 центнердан ҳосил олинди. Помидор пайкалларида ҳам ҳосил мўл: ҳозиргача гектаридан 250 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳар гектардан яна кам деганда 150 центнердан помидор топширилади.

Колхознинг Р. Ҳамидов, Ж. Шерматов ўртоқлар бошлиқ бригадалари деҳқонлари айниқса юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Колхоз сабзавоткорлари ўз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна 1600 тонна маҳсулот сотиш учун курашмоқдалар.

КОММУНИСТЛАР ҲОСИЛ ЖОНКУЯРЛАРИ

Ленин номли колхознинг 2-участка пахтакорлари беш йилликнинг тўртинчи йилида 430 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 32 ўрнига 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун кураш олиб бормоқдалар. Бу курашда участка коммунистлари ўрнак бўлмоқдалар.

Участка партия ташкилоти ҳисобида 18 КПСС аъзоси ва бир КПСС аъзолигига кандидат бор. Уларнинг ҳаммаси бевосита пахтачилик соҳасида самарали меҳнат қилишмоқда. Мўл ҳосил жонкуяри сифатида фаолият кўрсатишмоқда. Партбюро коммунистларнинг меҳнат активлигини яна ҳам ошириш тадбирларини кўрмоқда. Партия бюроси аъзолари 5 кишидан иборат. Улар участкада идеология ва сиёсий-тарбиявий ишларни яхши йўлга қўйиш, ёш коммунистлар билан ишлаш, коммунистлар томонидан партия топшириқларининг мунтазам бажарилишини таъминлаш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш бўйича конкрет вазифаларни бажармоқдалар.

Партия бюроси аъзоси М. Бекмуродов ёш коммунистлар билан ишлаш бўйича топшириқ олган. Вақти-вақти билан бюрода ёш коммунистларнинг ҳисоботлари эшитиб турилмоқда. Бу эса ҳар бир коммунистдан партиявий топшириқни сидқидилдан бажариш масъулиятини оширишга имкон бераётир.

Участкада мавжуд 5 та пахтачилик бригадасидан 4 тасига коммунистлар етакчилик қилаяпти. Коммунист Абдуқаюм Мадиёров бошлиқ бригада пахтакорларининг меҳнат ғайратларини алоҳида қайд этиш мумкин. Коммунист бошлиқ бригадада 96 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 32,8 центнер ўрнига 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун кураш олиб бормоқдалар. Бригада бошлиғи ҳар бир пахтакорнинг кунлик топшириғини ошириб бажаришга эришиши учун тушунтириш ишларини олиб бораётир. Бригада намунали дала шийпонига эга. Дала шийпони кўргазмали агитация воситалари билан таъминланган ва дид билан жиҳозланган. Социалистик мусобақа бурчагида бригада аъзоларининг кундалик иш якунлари қайд этиб борилади.

Ҳозир ғўзалар олтинчи марта культивация қилинмоқда. Механизаторлардан А. Эшбоев ва А. Усмонов айниқса ғайрат қилмоқдалар. Серҳосил бўлиб ўсаётган ғўзаларни культивация қилишда улар иш сифатига эътибор бериш билан бирга ҳосил шохларини синдирмаслик ва ҳосилни тўкиб юбормаслик чораларини ҳам кўрмоқдалар. Улар тракторларга ва ишчи органларига ҳимоя воситаларини ўрнатишган.

Участка цех партия ташкилотининг секретари Жўрабой Оллоназаров етакчилик қилаётган бригадада ҳам ғўза парвариши жадал олиб борилмоқда. Бригада пахта далаларида пахтакорлар ғайрат билан иш олиб бормоқдалар.

Участка коммунистлари мўл ҳосил жонкуярлари сифатида фаолият кўрсатиб беш йилликнинг тўртинчи йилида зафар марраларини эгаллаш учун самарали иш олиб бормоқдалар. Коммунистларнинг ташкилотчилиги ва авангардлиги қўл келмоқда. Ҳосил тўплаш ойида ҳар бир пахтакор фидокорона меҳнат намунасини кўрсатмоқда.

Ф. ЗИЁДУЛЛАЕВ,
Бекобод районидаги Ленин номли колхоз.

«ТАШСЕЛЬМАШ» МАКТАБИ

«Мактабингизда ўқиш имконияти берилганлиги учун миннатдорчилик билдирамиз. Мактаб дарслари бўлажак «оқ олтин» йиғим-терими мавсумига пухта тайёргарлик кўришга ёрдам берди. Ҳамма ўқитувчиларга ва завод ишчиларига раҳмат».

Йиғим-терим арафасида «Ташсельмаш» заводидаги мактабни тугатган Ўзбекистон механик-ҳайдовчиларининг бир группаси истаклар билдириладиган дафтарда ана шу сўзларни ёзиб қолдирди.

Бу гал таълим программасига яна бир бўлим-подборшчиги бўлган «ХНП-1,8» маркали янги машинани ўрганиш бўлими ҳам қўшилди. Корхона коллективи ана шу машинани сентябрь ойидаёқ конвейерга қўйишни мўлжалламоқда.

«Ташсельмаш» заводидаги механик-ҳайдовчилар мактаби салкам ўн йилдан бери ишлаб турибди. Ана шу вақт ичида бу ерда мамлакатимизнинг ҳамма пахтакор республикаларидан юзлаб пахтакорлар ўз малакасини оширди. Пахтачилик тарихи ва уни ривожлантириш истиқболлари, янги турдаги машиналарнинг конструкцияси ва асбоб-ускуналарни ремонт қилиш — булар мактабда ўқитилаётган дарсларнинг тўла бўлмаган рўйхатидир. Корхонанинг ремонт-техника ва йиғув цехлари, конструкторлик бюроси ва бошқа бўлимлари машғулотлар вақтида аудитория бўлиб қолади. «Ташсельмаш» мутахассислари ўтказаётган лекциялар ва амалий машғулотлар совет пахтакорларининггина эмас, шу билан бирга чет эллик пахтакорларнинг ўз билимларини такомиллаштиришга ёрдам бермоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

МАВСУМГА ШАЙЛАНМОҚДАЛАР

Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз пахтакорлари юз берган қийинчиликларни енгиб далаларда мўл ҳосил етиштирмоқдалар, ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб ғўзага ишлов беришни қизғин давом эттирмоқдалар. Шу билан бирга йиғим-теримга тайёргарлик ишлари кучайтирилди.

Колхозчилар бу йил етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машина билан териб олиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозир колхоз устахонасида иш қизғин. Бу ерда 20 та пахта териш машинасидан 16 таси, 8 та кўсак терадиган машина прицепларнинг ҳаммаси ремонтдан чиқариб қўйилди. Қолган терим анжомларини ремонт қилиш давом этмоқда. Колхоз устахонасида Шамил Ғаниев, Эман Қосимов, Қурбон Бойқўзиев, Рўзибой Боймирзаев, Алиқул Ҳамроев каби ўртоқлар техникани ремонт қилишда самарали меҳнат қилмоқдалар.

А. РИХСИБОЕВ.

РЕСПУБЛИКА КУРСИ

Қишлоқ районларидаги умумий овқатланиш муассасаларида ишлаб турган ошпазлар малакасини ошириш юзасидан қатор тадбирлар белгиланди. Жойларда кулинария курслари очилди.

Яқинда ошпазлар малакасини ошириш республика курси ҳам иш бошлади. Тошкент кулинария ҳунар-техника билим юрти ҳузурида очилган бу курс машғулотларига болалар боғчалари ошпазларидан 150 киши жалб этилди.

Яқин уч йил ичида унда яна 400 ошпаз бой билим ва малака ҳосил қилади.

ТАННАРХ АРЗОНЛАШМОҚДА

Бу трест коллективи зиммасига масъулиятли ва шарафли вазифа юклатилган. У областимиз колхоз ва совхозларида қурилиш йилдан йилга кенгайиб бораётган теплица хўжаликларини бунёд этиш билан шуғулланмоқда. «Спецсельхозмонтаж» трести кишилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари бу вазифани муваффақиятли бажариш учун барча резервлар ва имкониятлардан фойдаланишга ҳаракат қилишяпти. Объектларни тез ва соз қуриш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар.

Қурилиш ишлаб чиқаришини пухта ташкил этиш, моддий-техника таъминотини яхшилаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш туфайли коллектив меҳнат зафарлари салмоқли бўлмоқда. Қурилиш-монтаж ишлари давлат планлари ой сайин ортиғи билан адо этиляпти. Шу йилнинг ўтган тўрт ойи натижалари ҳам кўнгилдагидек бўлди. Пландагидан ташқари 130 минг сўмликка яқин пудрат ишлари амалга оширилиб, топшириқ 104 процент қилиб адо этилди.

Монтажчилар ўз фаолиятларининг бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичларини ҳам тобора яхшиламоқдалар. Бунёдкорлик ишлари плани ортиғи билан бажарилиши қатори қурилиш таннархи камаймоқда. Ўтган етти ой давомида кўрилган иқтисодий самара уч минг сўмни ташкил этди. Олинган фойда эса 57 минг сўмликдан кўпроқ бўлди. Бунёдкорлар бундан буён ҳам унумли ва сифатли ишлаш учун янги-янги омиллардан фойдаланиш йўлида изланиш олиб бормоқдалар.

М. МАҲМУДОВ.

ЧОРВА ИЛҒОРЛАРИ

Оҳангарон районидаги Тошкент от заводи чорвадорлари самарали меҳнат қилмоқдалар. Тўққиз ойда давлатга 109 тонна гўшт сотиш кўзда тутилган бўлса, бу топшириқ муддатидан анча илгари 115 тонна қилиб адо этилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 460 килограммга тўғри келди.

* * *

«Оҳангарон» совхозининг М. Умурзоқов бошлиқ бригадасида маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирилди. Комбайнчилардан Д. Бўтабоев дастлабки кунданоқ ҳар гектар ердан 100 центнердан қаҳрабо дон йиғиб олди. Бу ерда маккажўхори донини йиғиб олиш қизғин давом этмоқда.

Ф. ПАРДАЕВ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ИЛҒОР УСУЛЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

6-қурилиш тресги 7-бошқармасининг 1-участкаси бинокорлари ҳозирги кунда янги ТошМИ комплекси қурилишида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар кейинги бир йил ичида пландаги 1426 минг сўмлик ўрнига 1695 минг сўмлик пудрат ишларини бажариб, анча илгарилаб кетдилар. Ҳар бир бинокорнинг иш унумдорлиги тинмай ўсиб боряпти. Бунга улар илғор усулларни қўлланиш, техника ва механизмлардан унумли фойдаланиш эвазига эришмоқдалар.

Участка партия группаси новаторлик ҳаракатини кенгайтириш, социалистик мусобақани ривожлантириш устида алоҳида қайғурмоқда. Коммунист Горсковга мусобақанинг боришини назорат қилиш, мусобақадошларга кўмаклашиш, ҳар ойда мусобақа якунларини маълум қилиб бориш вазифаси юкланган. Горсков бу вазифани сидқидилдан бажаряпти. Унинг ташаббуси билан партия группаси йиғилишларидан бирида мусобақани ташкил этиш масаласи муҳокама қилинди ва муҳим тадбирлар белгиланди. Натижада мусобақанинг таъсирчанлиги ўсди, якунлари махсус стендларда, жанговар варақаларда кўпчиликка маълум қилиб бориладиган бўлди.

Участкада машҳур бинокор Николай Злобин усулини жорий қилиш юзасидан маълум тадбирлар кўрилди. Ҳозирги кунда иккита бригада шу усулда ишлаб, умумий иш ҳажмининг 60 процентдан кўпроғини бажармоқда. Шу кунларда қурилиш майдонлари бўйлаб Свердловск бинокорларининг ташаббуси кенг қулоч ёймоқда. Улар кам ишчи кучи билан беш йиллик вазифасини бажариш учун кураш бошлаганлар. Яқинда Юнусов, Ғаниев, Бойдолиев каби беш илғор қурувчи бошлиқ объектга ўтказилди. Участкада қолган бинокорлар бу қурувчиларнинг ҳам ўрнини босишяпти, яъни кам ишчи кучи билан катта ҳажмдаги ишни бажаришяпти.

Кейинги пайтда участка коллективи қўшимча касб эгаллаш юзасидан бошланган мусобақада актив қатнашяпти. Эркин Мирзоидбоев уста ғишт терувчи эди. Шериклари қўшни объектга ўтиб кетгач, у монтажчилик ва пайвандчилик касбини ҳам эгаллади. Игорь Макаров ҳам кўплаб касбнинг бошини тутган. Айни пайтда у Тошкент политехника институтининг IV курсида ўқияпти. Дўстлари билан чизмаларни бемалол ўқий олади, шу чизмалар асосида қурилиш ишларини олиб бормоқда.

Коммунистларнинг ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган партия группаси ташкилотчиси М. Солиев мана шу ютуқларни алоҳида тилга олди. Докладчи ва сўзга чиққан участка бошлиғи Н. И. Сидоров, бригада бошлиғи Э. Мирзоидбоев, қурувчи И. В. Макаров айни пайтда ишга тўсқинлик қилаётган нуқсонларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Энг аввало бинокорлик материаллари таъминотининг ёмонлиги туфайли қурувчилар вақти беҳуда ўтяпти. Шу йилнинг ўзида ваъда қилинган йиғма темир-бетоннинг 502 кубометри қурилиш майдонига етиб келмади. Кўп ҳолларда таъминотда пала-партишликка йўл қўйилади. Биринчи корпус қурилиши учун девор панеллари етиб келди-ю, аммо колонналардан дарак бўлмади. Маълумки, колонналарни ўрнатмай туриб, панелларни монтаж қилиш мумкин эмас. Шу камчилик учун 11 ишчи куни йўқотилди.

Нотиқлар буюртмачиларга ҳам эътирозлар билдиришди. Буюртмачи тақдим этаётган лойиҳа-смета ҳужжатлари сифатсиз бўлаётганлиги учун ҳам кетма-кет ўзгартишлар киритилаверади. Натижада кўплаб маблағ беҳуда кўкка совурилмоқда. Ишлаб чиқаришга ноалоқадор харажатлар учун шу йилнинг ўзида 4 минг сўм сарфланди.

Йиғилишда қурилишни тезлаштириш учун ички резервлардан унумли фойдаланиш лозимлиги уқтирилди. Ҳали ҳам меҳнат интизоми бузилиб турибди, прогуллар содир бўлмоқда. Ишга кечикиб келиш ва барвақт кетиб қолиш оқибатида ўтган ойларда 39 ишчи куни йўқотилди. Бундан ташқари ишга янги келаётган ёшларнинг имкониятларидан ҳам кенг фойдаланилмаяпти. Ҳозир 12 ёш ишчи қурилишда ишлаяпти. Уларнинг маҳоратини ошириш, мураббийларга бириктириб қўйиш асосий вазифадир.

Партия группаси ҳисобот-сайлов йиғилишида идеология ва сиёсий тарбиявий ишларни янада кучайтиришга ёрдам берувчи қимматли фикрлар ҳам ўртага ташланди. Партия йиғилишларининг тарбия ролини ошириш, коммунистлар активлигини ўстириш зарурлиги уқтирилди. Ҳозир партгруппанинг 10 аъзоси бор. Ҳисобот даврида икки киши партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Коммунистлар ишлаб чиқаришда катта кучдир. Улар ҳар ишда бошқаларга намуна бўлишлари керак.

Ҳ. ҲАМЕДОВ.

ЭРТАГА ШАХТЁРЛАР КУНИ

«ҚОРА ОЛТИН» БУНЁДКОРЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН кочегаркаси деб аталмиш Ангрен шаҳрининг кончилари ва барча меҳнаткашлари Бутуниттифоқ шахтёрлар кунини қувончли меҳнат зафарлари билан кутиб олмоқдалар. Бизнинг касб байрамимиз арафасида Ангрен шаҳар партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтганлиги ва бу йиғилиш қатнашчиларининг область саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа ходимлари, барча меҳнаткашларига Мурожаатини область партия комитети маъқуллаганлиги айниқса қувончлидир. Халқ хўжалигининг барча жабҳаларида шаҳар меҳнаткашлари эришаётган ютуқларга «қора олтин» бунёдкорлари салмоқли ҳисса қўшаётганлиги билан ҳақли равишда фахрланамиз.

«Средазуголь» комбинати ҳамда 9-шахта кончилари самарадорлик ва сифат беш йиллигининг ўтган уч йилида пландагига қўшимча 509,6 минг тонна кўмир қазиб чиқардилар. Йил бошидан буён эса пландан ташқари 185,4 минг тонна бебаҳо ёқилғи турли манзилларга жўнатилди.

Шунингдек, ёш ва навқирон шаҳримиз область шаҳарлари ўртасидаги мусобақада икки кварталдан буён фахрли ўринни эгаллаб, Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланаётганлиги барчамиз учун ёқимлидир. Биз кончилар бундан буён ҳам янада самаралироқ меҳнат қилиб, зиммадаги план ва топшириқларни муддатидан илгари бажаришга барча имкониятларни сафарбар этиб, фахрли ўринни бой бермасликка ҳаракат қилаверамиз. Бунинг учун коллективимизда социалистик мусобақа тобора авж олдирилмоқда, шахсий планларини муддатидан илгари бажариш ташаббускорлари сафи янада кенгайиб боряпти, қолоқларсиз ишлаш биз учун одатдаги вазифа бўлиб қолмоқда. Айни кунларда бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий топшириғини бажариш мажбуриятини олиб ишлаётган ўнлаб пешқадамлар, доҳий В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигига шахсий беш йиллик планини бажариш йўлида астойдил тер тўкаётган юзлаб илғорлар смена топшириқларини мунтазам 1,5—2 баравáрга етказиб адо этишмоқда. Бригадир А. Ниёзматов бошлиқ экипаж, бригадир М. Халилов бошлиқ коллектив бригадалараро меҳнат беллашувида олдинги сафда боряпти. 9-шахтада эса КПСС XXV съезди делегати А. Маматов бошлиқ бригада зарбдорлари карвонбошилик қилишмоқда. Улар биринчи ярим йилликда меҳнат унумдорлигини ошириш планини 13 процент зиёдаси билан бажаришди. Ишлаб чиқариш — транспорт бошқармасида А. Арцер бошлиқ локомотивчилар бригадаси юқори кўрсаткичларни қўлга киритяпти. Улар биринчи ярим йиллик планини 122 процентга етказиб бажаришди.

«Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси мамлакатимиздаги кўмир ишлаб чиқарувчи саноат корхоналари ўртасидаги мусобақада илғорлар сафида боряпти. Коллектив беш йиллик бошидан буён пландагига қўшимча 260 минг тонна кўмир қазиб чиқарди. Бирлашма бўлинмаларидан бири бўлган бизнинг «Ангрен» разрезимиз кончилари йиллик социалистик мажбуриятни муддатидан илгари — Бутуниттифоқ кончилар куни арафасида бажарди. Ўтган етти ойда пландагига қўшимча 174 минг тонна ёқилғи етказиб берилди.

Кўмир қазиб чиқарувчилар мусобақасининг самарадорлигига меҳнатни илмий асосда нормалаштириш ижобий таъсир кўрсатмоқда. Бизда нормалаштиришни яхшилаш планли асосда олиб боришяпти. У социалистик мусобақа каби ҳамиша маъмурият, партия ва касаба союз ташкилотларининг диққат марказида туради. Корхонанинг иқтисодий ва техникавий хизмат кўрсатиш бўлимлари касаба союз ташкилотлари билан ҳамкорликда келгуси йил бошлангунча мавжуд нормаларни қайта кўриб чиқиш календарь планларини ишлаб чиқадилар ва уни технология, механизация ҳамда автоматлаштириш тадбирлари билан мустаҳкамлайдилар. Разрезда ва 9-шахтада кўмирни очиқ ҳолда ҳамда ер остидан қазиб чиқаришнинг техникавий асосланган нормалари жорий этилган. Шунингдек, бу нормалар станокда ишлаш, слесарлик, темирчилик ва пайвандчилик ишларида ҳам жорий этилган. Ҳозирга келиб техникавий асосланган норма даражаси 95 процентдан ошиб кетди.

Кўмир саноати ишлаб чиқаришни кенг механизациялаштиришга қарамай, кўп меҳнатталаб соҳаларидан бири бўлиб қолмоқда. Ангренлик кончилар ёқилғи қазиб чиқаришни такомиллаштириш билан бирга маҳсулот тайёрлашга нисбатан ишчи вақти сарфини камайтиришга ҳаракат қилишмоқда. Бунда мусобақа пешқадамлари намуна кўрсатишяпти.

Ангрен шаҳри кўмир ишлаб чиқариши билан маълум ва машҳур. Шунинг учун ҳам «қора олтин» бунёдкорлари ҳамиша ва ҳамма ерда эъзозда. Кончилар байрами арафасида мана шу ҳурмат-эъзозни таъкидловчи яна бир қувончли воқеа рўй берди. Ангрендаги Лучевая кўчаси Лебедков кўчаси деб қайта номланди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Андрей Дмитриевич Лебедков Ангрен кўмир разрезининг собиқ директори. У Ўзбекистонда ва бутун Ўрта Осиёда кўмир саноатини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшиб, ўзининг бутун умрини шу хайрли ишга бағишлаган. Шунинг учун ҳам шаҳарнинг йирик кўчасига Лебедков номи берилиши кончилар қувончига сазовор бўлди. Бу — кончи номини олган учинчи кўчадир. Биринчи кўча Ф. И. Мариничев номида. Ф. И. Мариничев Ангренда шахта қурилишига биринчилар қаторида келган, кейин шаҳар ижроия комитетининг раиси ва разрез директорининг ўринбосари вазифаларида ишлаган. Учинчи кўча машҳур кончи А. Ғуломов номига қўйилган.

Биз бутун шаҳримиз ва разрезимиз истиқболига ёрқин ишонч билан қараймиз. Яқин келгусида кўмир ишлаб чиқариш кескин даражада ортади. 600 минг киловатт қувватга эга бўлган Ангрен ГРЭСи ёнига келгусида яна бир улкан нурхона қўшилади. Шаҳар ёнбошида Янги Ангрен электростанцияси бунёд этилмоқда. Бу, ишлаб турган ГРЭСга нисбатан 4 баравар кўп қувватга эга қудратли иншоот бўлади. Ана шу нурхонани ёқилғи билан таъминлаш кончилар зиммасидадир. Ангренлик кўмир қазиб чиқарувчилар ўз олдиларида турган бу улкан ва шарафли вазифани ҳам шараф билан адо этиш учун барча тадбирлар планини ишлаб чиқишяпти. Мен бугунги кунда ҳамкасбларимни байрам билан чин кўнгилдан табриклаб, келгуси ишларида муваффақият тилайман.

ХЎЖА АЛИҚУЛОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Ангрен» разрезининг экскаваторчилар бригадири.

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг ўнлаб ишчилари бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш мажбуриятини олганлар. Бу ватанпарварлик ҳаракатида металл эритувчи, коммунист Анвар Иноятов ҳам иштирок этмоқда. У беш йиллик нормасини уч йилда бажариб қўйди. Шу кунларда эса келгуси беш йиллик ҳисобига ишламоқда.

В. Сироткин фотоси.

БИНОКОРЛАР ҒАЙРАТИ

«Узбекшахтострой» — пойтахт областининг етакчи қурилиш трестларидан ҳисобланади. Унинг кўп минг кишилик коллективи ҳар йили ўнларча миллион сўмлик бунёдкорлик ишларини амалга оширмоқда, кўплаб ишлаб чиқариш объектлари, маданий-маиший муассасалар, уй-жойлар, қишлоқ хўжалик иншоотларини барпо этмоқда.

Трестнинг қўли гул бинокорлари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам юксак марраларни эгаллаш, хўжалик йилини катта-катта меҳнат ютуқлари билан якунлашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Социалистик мусобақа тобора авж олаяпти. Унда деярли барча ишчи-хизматчилар фаол қатнашмоқда. Ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибаси тобора кенг қўлланилмоқда. Ўнлаб бригадалар Николай Злобин усули асосида ишламоқда. Бу коллектив меҳнат натижаларининг самарали бўлишига ижобий таъсир кўрсатяпти.

Аҳдига вафодор қурувчилар шу йилнинг ўтган етти ойини дуруст кўрсаткичлар билан якунлашди. Давлат плани зиёдаси билан адо этилди. Ҳаммаси бўлиб 13 миллион 821 минг сўмлик ҳажмдаги пудрат ишлари амалга оширилди. Бу топшириқда назарда тутилганидан 41 минг сўмлик кўпдир. Коллектив ўз кучлари билан ҳам қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш планини ошиғи билан адо этди. Қўшимча 0,8 процент миқдорида бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Меҳнатни пухта ташкил этиш туфайли унумдорлик ҳам ортиб бормоқда. Ўтган етти ойда ҳар бир ишловчи ҳисобига амалга оширилган бунёдкорлик ишлари ҳажми 4065 сўмни ташкил этди. Бу планда белгиланганидан бир мунча ортиқдир.

Шу кунларда бинокорлар қўлга киритилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқдалар.

ТАРБИЯ МАКТАБИ

Партия XXV съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган 3-бўлим коммунистлари, барча меҳнаткашлари қишлоқ хўжалиги соҳасида катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Пахтачилик тарихида ниҳоятда оғир келган 1978 йилда ҳам улар «оқ олтин»дан юқори ҳосил кўтардилар. Ватанга 1940 тоннадан зиёд қимматбаҳо хом ашё етказиб берилди. 560 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан хирмон кўтарилди. Пилла, дон, сабзавот, бошқа қишлоқ хўжалик ва чорва озуқаси экинларидан ҳам мўл ҳосил олинди.

Бўлим партия ташкилоти ҳисобида 19 коммунист ва КПСС аъзолигига кандидат бор. Улар ишлаб чиқаришнинг ҳамма участкаларида виждонан, ҳалол меҳнат қилмоқдалар. Партия бюроси аъзоси, Ленин ордени кавалери, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган механизатор, ишчан коммунист Валлами Тўхтабоев мана шу партия ташкилотида чиниқди, тарбияланди. В. Тўхтабоев раҳбарлик қилаётган бригада 98 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 31 центнер ўрнига 50 центнердан зиёд ҳосил йиғиштириб олди. М. Шодиев, И. Тошбоев сингари коммунистлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳам ҳосилдорлик ўсиб бораяпти.

Коммунистларнинг деярли кўпчилиги қишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнат қилишади. 6 та пахтачилик бригадасини коммунистлар бошқармоқда. Механизаторларнинг ҳам 5 нафари партия аъзосидир.

Бўлим коммунистларининг ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган партбюро секретари А. Абдумавлонов ва музокарада сўзга чиққан бошқа ўртоқлар муҳим таклифлар билан чиқдилар. Партия йиғилишлари ўз вақтида ўтказилмаётганлиги, йиғилиш кун тартибига актуал ва муҳим масалалар қўйилмаётганлиги учун партбюрони танқид қилдилар.

Партия йиғилиши коммунистларнинг тарбия мактаби ҳисобланади. Шундай экан, партия ташкилотида йиғилишлар ўз муддатида ўтказилмаса, муҳим масалалар муҳокама этилмай плансиз иш олиб борилса бу, албатта, ишлаб чиқаришга ҳам ўзининг салбий таъсирини кўрсатади. Ҳисобот даврида бўлиб ўтган йиғилишларда асосан қишлоқ хўжалигига оид масалалар кўриб чиқилган. Тарбиявий ишларга оид масалалар, коммунистларнинг ҳисоботи, партия топшириқларининг бажарилиши камдан-кам муҳокама қилинади.

Жамоат ташкилотларига раҳбарлик ҳам суст. Ҳисобот даврида комсомол, касаба союз, халқ контроли группаси ва хотин-қизлар Советининг иш фаолиятлари бирон марта кўриб чиқилмади. Ҳисобот докладида ҳам хотин-қизлар Советининг иши тўғрисида ломмим дейилмади. Ахир, бунга партия сафида хотин-қизлардан бирон кишининг ҳам йўқлиги сабаб ва баҳона бўла олмайди-ку.

Ҳисобот доклади юзасидан сўзга чиққан бригада бошлиғи В. Тўхтабоев, меҳнат ветерани Т. Жўраев, 4-бригада ишчиси О. Сарибоев, 2-бригада механизатори Н. Холмирзаев 3-бўлим бошқарувчиси Ш. Саидбоев ўртоқлар партия йиғилишларини ўз вақтида ўтказиб туриш, асосий эътиборни пахтачиликни ривожлантириш билан бирга, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга қаратиш кераклигини уқтириб ўтдилар. Ободонлаштириш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини янада оширишда партбюро актив иш олиб бориши керак.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида қабул қилинган қарорда КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь Пленумлари белгилаб берган вазифаларни бажаришда ҳар бир коммунистнинг авангардлигини ошириш, меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини яхшилаш ва уларнинг сиёсий онгини ўстириш, дала меҳнатчиларининг самарали ишлашлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш зарурлиги уқтирилди.

Т. УСМОНОВ,
М. ЖЎРАЕВ,
Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз.

ЁШЛАР ГУРУНГИ

КИМЁГАРЛАР маданият саройида бўлиб ўтган кечага «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасига комсомол йўлланмаси билан келган йигит-қизлар таклиф этилди. Бу ерда ёшлар гурунги бўлиб ўтди. Кечада бирлашма бош инженери В. И. Беглов ёшларнинг бурчи ва масъулияти тўғрисида суҳбат ўтказди.

Шундан сўнг сўзга чиққан бирлашма касаба союз комитети раисининг ўринбосари А. И. Кобилев ёш ишчиларга яратилган шароитлар ва уларга бериладиган имтиёзлар тўғрисида гапирди. Юридик бюро бошлиғи С. А. Левина суҳбати меҳнатни муҳофаза этиш ва шароитини яхшилашга бағишланди.

Кеча охирида «Ритм» вокаль инструментал ансамбли қизиқарли программада концерт қўйиб берди.

ЖАҲОНДА ТИНЧЛИК УЧУН

ТИНЧЛИК ТАРАФДОРЛАРИ I БУТУНИТТИФОҚ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИНГ 30 ЙИЛЛИГИГА

СОВЕТ ҳокимияти Лениннинг сулҳ тўғрисидаги Декрети белгиси остида туғилди ва шундан бери мамлакатимизнинг ташқи сиёсати тинчликсеварлик сиёсати бўлиб келмоқда.

Объектив тарихий шароитлар бу сиёсатнинг конкрет мазмунини белгилаб берди: турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш йўлини ўтказишни талаб қилди. Ҳозирги кунда тинч-тотув яшаш принциплари халқаро ишларда бирдан-бир реалистик ва оқилона принцип сифатида анча мустаҳкам томир ёйди. Совет Иттифоқи тинчлик йўлидан ишонч билан олға бормоқда. Октябрнинг энг асосий шиорларидан бирини: «Халқларга тинчлик!» шиорини изчил амалга ошириб келмоқда.

Совет кишиларининг тинчликни ҳимоя қилиш йўлидаги олижаноб умумхалқ ҳаракатига бундан 30 йил муқаддам тинчлик тарафдорларининг Биринчи Бутуниттифоқ конференциясида ташкилий жиҳатдан асос солинган эди.

Шу катта йиғинда 1200 делегат иштирок этди. Унда атоқли совет адиби ва жамоат арбоби Николай Тихонов доклад қилди. Музокара ва фикр алмашинувлар давомида тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашнинг, бунда кенг жамоатчилик иштирокининг конкрет йўллари белгилаб берилди.

Конференцияда тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг тузилганлиги катта аҳамият касб этди. Мазкур комитетга СССРда тинчлик тарафдорлари ҳаракатига раҳбарлик ва уни координация қилиш вазифаси топширилди. Шу жамоат ташкилотининг раиси қилиб Н. С. Тихонов сайланди ва у умрининг охиригача (1979 йил) шу лавозимда катта ташкилий ишларга бошчилик қилди.

Ана шу ўттиз йил мобайнида совет кишиларининг тинчликни ҳимоя қилиш ҳаракати обрўли ва таъсирли ижтимоий кучга айланди, у Коммунистик партия ва Совет давлатининг ленинча ташқи сиёсатини амалга оширишда ҳамиша кўмаклашмоқда. СССР янги Конституциясининг ташқи сиёсат борасидаги жуда муҳим моддаларини ҳаётга тадбиқ этишда катта роль ўйнамоқда.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети фаолиятидан айрим лавҳаларни эслатиб ўтайлик.

1950 ЙИЛ. Комитет ташаббуси ва иштироки билан Стокгольм Чақириғига имзо йиғиш кампанияси авж олдирилди. Атом қуролини батамом тақиқлашга даъват қилган бу ҳужжат барча совет халқлари томонидан қизғин маъқулланди. Совет Иттифоқининг катта ёшдаги жами граждaнлари — 115,5 миллионга яқин киши имзо чекди.

1951 ЙИЛ. Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг таклифи билан СССР Олий Совети «Тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисида Қонун» қабул қилди. Қонунга кўра ҳар қандай шаклда урушни ташвиқ қилиш инсоният олдида энг оғир жиноят, деб ҳисобланади.

70-ЙИЛЛАР. Совет тинчлик фонди кенг омма интернационал ватанпарварлик ҳаракатининг муҳим формаларидан бирига айланди. Ҳозир шу фондга ёрдам кўрсатиш комиссиялари ва группаларининг сони 350 мингга яқиндир. Уларда кўнгилли бўлиб 4 миллион актив қатнашмоқда. Эндиликда мамлакатимизнинг салкам 75 миллион граждани мазкур фондга маблағ ажратмоқда. Республикамиз, жумладан, областимизнинг кўпгина корхона, колхоз ва совхозлари, ўқув юртлари, ижодий ташкилотлар, муассасалар ҳар йили неча ўн минглаб сўмни фонд ҳисобига ўтказадилар.

Кейинги йилларда меҳнаткашлар ўртасида янги бир ташаббус туғилди — иш куни деб эълон қилинмаган кунлардан бири «Тинчлик вахтаси», «Тинчлик куни», «Тинчлик рейси» номини олди. Шу куни корхоналарда ишлаб чиқариш топшириқлари анча ошириб бажарилади, пландан ташқари кўплаб юқори сифатли маҳсулот тайёрланади ва тушган маблағлар Совет Тинчлик фонди ихтиёрига юборилади.

Бир сўз билан айтганда, совет кишилари тинчликни ҳимоя қилиш ишини ҳам маънавий, ҳам иқтисодий жиҳатдан ҳар тарафлама қўллаб-қувватламоқдалар. Уларнинг бу олижаноб ҳаракатини тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети жамоатчилик асосида изчил бошқариб бормоқда. 1974 йилда мазкур Комитет ташкил топганлигининг 25 йиллигида, ана шу соҳадаги катта ишлари эвазига Халқлар Дўстлиги ордени билан тақдирланди.

Бизнинг давримизда бутун жаҳонда тинчлик учун, халқлар хавфсизлигини таъминлаш учун курашда кенг халқ оммасининг овози тобора баралла янграмоқда. Дунё афкор оммаси янги жаҳон урушининг олдини олиш, кунига бир миллиард доллардан ортиқ маблағни ютиб юбораётган қуролланиш пойгасини тўхтатишни талаб қилмоқда. Жаҳон халқлари стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги Совет-Америка битимининг имзоланишини табриклар эканлар, ана шу қуролларни келгусида янада кўпроқ чекланишига ва бутунлай йўқотилишига умид боғламоқдалар.

Чет эл мамлакатларидаги тинчликни ҳимоя қилиш ташкилотлари ва комитетлари халқларнинг ана шу орзу-умидларини ифодаламоқда. Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети 120 дан ортиқ мамлакатдаги ана шундай ташкилотлар билан алоқа боғлаган. Улар билан ҳамкорликда мамлакатимизда хилма-хил тадбирлар — тинчлик кунлари, қуролсизланиш, Европа хавфсизлиги ойликлари ва ҳафталиклари, империалистик агрессияга, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши курашаётган халқлар билан бирдамлик митинглари ўтказилмоқда. Совет комитети тинчлик тарафдорларининг жаҳон ҳаракати билан бирлиги ва жипслигини бутун чоралар билан мустаҳкамлаб, Жаҳон Тинчлик Кенгаши ўтказаётган катта тадбирларда актив иштирок қилмоқда.

«Ер юзида тинчликни ҳимоя қилишдан кўра фахрлироқ ва масъулиятлироқ иш йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас», деган эди ўрток Л. И. Брежнев.

Бундан 30 йил муқаддам ташкил топган Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети ҳозирда ана шу ишни, КПСС XXIV ва XXV съездлари олға сурган Тинчлик программасини амалга оширишдек асосий вазифани муваффақиятли бажармоқда.

ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ КАТТА ПЕДСОВЕТИ

ҲАР йили август ойининг охирида халқ маорифи ходимлари ва педагогларнинг улкан кенгашини ўтказиш анъанага айланиб қолди. Ўқитувчиларнинг бу сафарги катта педагогик кенгаши ҳам янги 1979—1980 ўқув йилига пухта ҳозирлик кўрилаётган, мактаблар биринчи сентябрга ҳар томонлама тахт қилиб қўйилган бир пайтда бошланмоқда.

Ўқитиш ва коммунистик тарбия сифатини ошириш, ёш авлодни мустақил ҳаётга тайёрлаш каби халқ маорифининг муҳим вазифалари ана шу йиғилишда муҳокама қилинади. Бу анжуман 28—29 август кунларида бўлиб ўтади.

Областимизнинг барча район ва шаҳарларида ҳам ўқитувчиларнинг август кенгашига катта тараддуд кўрилди. Умумий-мажбурий таълимни амалга ошириш, ўқитишни аъло даражали ва намунали методлар асосида ташкил этиш, ўқувчиларда меҳнатга амалий кўникма ҳосил қилиш борасида кўп ишлар қилинди. Барча билим ўчоқларида ўқитишнинг кабинет системаси жорий этилди. Ўқувчилар далачилик ишлаб чиқариш бригадалари қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Ўқувчиларнинг бешинчи меҳнат чораги ҳам муваффақиятли якунланди. Шаҳар мактабларида эса ўқувчилар ўқув ишлаб чиқариш комбинатлари намунали жиҳозланди.

Билим ўчоқларида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактабларининг ўқувчиларига таълим, тарбия бериш ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорида белгиланган улуғвор вазифалар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Кўпгина мактабларнинг, мактабдан ташқари болалар муассасаларининг ўқув-моддий базалари мустаҳкамланди.

Янги ўқув йили арафасида ўнга яқин билим ўчоғи ишга тушди. Фан кабинетлари ва ишлаб чиқариш лабораториялари сони ортди. Калинин, Тошкент, Бўка, Ўрта Чирчиқ каби районлардаги билим ўчоқлари тармоғи кенгайди.

Август кенгашида «КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида халқ маорифи ходимларининг вазифалари ҳамда «Ёш авлодга таълим ва тарбия беришда оила, мактаб ва жамоатчилик ҳамкорлиги тўғрисида» деган мавзуларда докладлар тингланади. Докладчи ва нотиқлар мактабда ўзлаштириш сифати учун кураш, таълим ва тарбия жараёнининг узвий бирлиги, ўқувчиларда коммунистик дунёқарашни, маънавий-сиёсий хислатларни шакллантириш, уларни меҳнатни севиш руҳида тарбиялаш масалалари хусусида тўхталадилар.

Ўқитувчиларнинг август анжумани кунларида ўқув предметлари бўйича алоҳида секциялар ишлайди. Уларда янги ўқув йилида амалга оширилиши лозим бўлган таълим-тарбиявий ишларнинг асосий вазифалари белгилаб олинади.

Хўжаликни самарали юритайлик

ҚУРИЛИШ ПЛАНДА БОРМИ?

Прораб Г. Ильяевнинг ўша ташвишли иш куни жуда кеч тугади. Лекин хотиржам дам олиш унга насиб этмади. Уй олдига машина келиб тўхтади. Уни область ички ишлар бошқармаси бошлиғи А. Муҳаммадиев юборган, прорабни изоҳ олиш учун чақирган эди. А. Муҳаммадиев раҳбарлик қилаётган идоранинг маъмурий биноси қурилишида иш тўхтаб қолганди. Тасаввур қилинг-а суҳбат ўз таъсирини кўрсатди.

Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмасди. Чунки, бу обрўли буюртмачи ўша воқеадан олдин ҳам, кейин ҳам «Самаркандхимстрой» бирлашмасининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарларига аввало монтажчилар ва техникани қайси объектга юбориш кераклигини конкрет равишда бир неча бор кўрсатма берди. Бунинг устига А. Муҳаммадиевга ГАИ инспекторлари қўлларидан келганча ёрдам кўрсатишарди. Шундай бўлардики, улар йўлда бетон ортган самосвалларни тўхтатишиб, уни қаерга олиб бориш тўғрисида ҳайдовчиларга шу жойнинг ўзидаёқ йўл-йўриқ кўрсатишарди.

Албатта, умумий қиммати 3 миллион сўмлик атрофида бўлган область идорасининг биноси амалда тасдиқланмаган лойиҳа-смета ҳужжати асосида қурилаётган бўлса ҳам шаҳардаги энг муҳим объектга айланди. Буюртмачи бу ерда қурувчилар йиллик топшириқни 2—3 баравар ошириб бажаришларини хоҳлайди. Чамаси у ўз мақсадига эришадиганга ўхшайди. Чунки объект зарбдорчасига, икки сменада қурилмоқда.

3-қурилиш-монтаж бошқармаси область ижроия комитетининг ўн бир қаватли маъмурий биносини қуришда ҳам топшириқни икки баравар ошириб адо этмоқда. Бундай ютуқлардан қувониш керак эди. Лекин ана шу бошқарма қураётган, буюртмачилар узоқроқда ёки амали пастроқ бўлган бошқа йигирма тўрт объектда манзара бутунлай бошқача, Ҳатто «Кинап» заводи каби муҳим қурилишда ҳам план топшириқлари бажарилмаяпти, ўтган йили фойдаланишга топширилмай қолган стоматология поликлиникаси ҳамон қурилмоқда.

Балки бу коллектив Самарқанддаги энг қолоқ коллективдир, келтирилган фактлар эса афсусланадиган тасодифдир? Асло бундай эмас. Бирлашма ўтган йили планни умуман бажара олмади, иш ҳозир ҳам яхшилангани йўқ. Бу ерда асосий саноат объекти —суперфосфат заводида қувватлар кечиктириб ишга туширилмоқда. Бошқа бир қанча корхоналарнинг ишга туширилиши хавф остида қолмоқда. Масалан, Красногвардейскдаги комбинатда мавсумда ўн минг тонна узумни қайта ишлайдиган қувватлар август ойининг ўзида ишга тушиши керак, бу қурилишда план эса атиги 64 процент бажарилди. Уй-жой қурилишида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Ўтган йили уй-жой қурилиши программасининг фақат ярми бажарилди ва область 20 минг квадрат метр уй-жойни кам олди.

—Албатта, биз ҳали ҳозирча ишнинг яхши ташкил этилганлиги ва юксак ишлаб чиқариш маданияти билан мақтана олмаймиз, —дейди бирлашманинг бош директори Б. Раҳимов. —Лекин бундан ташқари таъминотдаги узилишлар ҳам ишга путур етказяпти. Металл ва цемент йўқлигидан ишимиз тез-тез тўхтаб қоляпти. Муваффақиятли ишлашга халақит бераётган асосий нарса эса планлаштиришдаги чалкашликлардир. Суперфосфат заводини олиб кўрайлик. Химиклар ишга тушириладиган комплексларда иш ҳажмини йилдан-йилга миллионлаб сўмга камайтирмоқдалар; кейин эса бошқа буюртмачилар ишини тўхтатиб химикларнинг ишини тезлаштиришга тўғри келмоқда. Мана ҳозир ҳам, —деб хулоса қилди директор—ишга тушириладиган объектлар шунчалик тўпланиб қолдики, уларнинг ҳаммасини фойдаланишга топширишимизга кўзим етмайди.

Чиндан ҳам шундай. Лекин бош директор баъзи муҳим томонларига тўхталмади. Ҳақиқатан ҳам суперфосфат заводида иш ҳажмини аниқлашда хатога йўл қўйилган эди. Масалан ўтган йили олтингугурт кислотаси комплексини ишга туширишга 3,5 миллион сўм ажратилган эди. Амалда эса бу комплексни фойдаланишга топшириш учун 10 миллион сўмликдан кўпроқ ҳажмдаги ишни бажаришга тўғри келди. Бошқа иккита комплексни— аммофос ва фосфор кислотаси қувватларини ишга тушириш учун яна салкам 6 миллион сўм етмай қолди.

Химиклар ўз ҳисобларидан адашишди. Бу, албатта бошқа объектларга таъсир қилмай қолмади. Лекин диққатга сазовор бошқа томони ҳам бор. Ўтган йили, бирлашма давлат планини барбод қилди. Шу вақтнинг ўзида бирлашма область ва республика ташкилотлари томонидан белгиланган турли хил қўшимча топшириқларни бажарди. Бу — 4 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари эди.

Шунга қарамай, бу йил ҳам бирлашмага яна планга қўшимча 4,5 миллион сўмликдан кўпроқ топшириқ берилди. Уларнинг орасида аҳамияти ва заруратига шубҳа бўлмаган объектлар ҳам бор. Ҳозирча қўшимча спорт заллари, қишки кинотеатр бўлмаса ҳам яшаш мумкин эди, еттита маъмурий бино қурилишини ҳам кейинга суриш мумкин бўлар эди, албатта. Ахир бизда хўжалигимиз планли. Агар бирор нарсасиз яшаш жуда қийин бўлиб қолган экан, план органларига бориб, Самарқанд учун маъмурий бинолардан кўра муҳимроқ объектлар йўқ, деб исботлаб бер. Балки тушунишар. Тушуниб белгиланган тартибга мувофиқ равишда зарур капитал маблағлар планига киритишар.

Маҳаллий ўртоқларимиз эса чамаси бундай тартибга ўрганишмаган экан. Улар айланма йўллардан боришни афзал кўришади, шундай ҳолларда улар, давлат планига калтафаҳмлик билан қарашади. Лекин айланма йўллардан бориш ҳамма вақт ҳам яхши бўлавермайди. Давлат интизоми ва хўжаликни юритишнинг социалистик қонунларига келганда эса уларни айланиб ўтишга амалига ва бу амалда ким ўтирганидан қатъий назар, бизда ҳеч кимга йўл қўйилмайди. Партия бизга шундай деб таълим бермоқда.

Яхши ташаббусни рағбатлантириш керак, албатта. Лекин гап ярақсиз практика ҳақида кетмоқдаки, унинг номи маҳаллийчиликдир. Ўзингиз ўйлаб кўринг. Қурувчиларга қувватлар ва моддий ресурслар етишмаяпти. Шунга қарамай уларнинг устига плансиз топшириқлар ёғдириб юборилмоқда. Бунинг устига ана шу топшириқлар асосида қурилаётган объектлар биринчи навбатдаги объектга айлантириб юборилмоқда. Ўша Самарқандда маҳаллий буюртмачиларнинг титул рўйхатлари бўйича олиб борилаётган қурилишларда беш ойлик план 97 процент бажарилган, муҳим халқ хўжалик саноат объектларида: уй-жой, мактаблар, болалар боғчалари, поликлиникалар, касалхоналар ва бошқа объектлар қурилишида эса атиги 81 процент бажарилган.

Яна шуниси қизиқки область ташкилотлари қурувчиларга қўшимча топшириқлар берадилару моддий ресурсларни эса жуда кам ажратадилар. Масалан, самарқандликларнинг ҳали ҳам «омади келди»: улар ана шу мақсадлар учун ҳар ҳолда йиллик эҳтиёжнинг 13 проценти миқдорида металл ва 20 проценти миқдорида цемент олишди. Умуман эса тегишли фармойишда министрликлар ва идоралар ўзларига берилган қўшимча топшириқлар бўйича капитал маблағларни уларга «иқтисодий ва социал ривожланиш планларига мувофиқ» ажратилган моддий-техника ресурсларидан тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланиш ҳисобига ўзлаштиришлари керак. Бироқ ҳамма жойда материаллар етишмай турганида шунча миқдордаги материалларни тежаб қолиш мумкин эмаслиги ҳаммага маълумку. Шу билан бир вақтда республика Госплани Қурилиш министрлигига қўшимча топшириқларни бажариш учун металл прокатини эҳтиёжнинг атиги беш проценти, цементнинг 6 проценти, ёғоч тахта ва шифернинг ўн беш проценти миқдорида ажратди. Линолиум, пардозлаш плиткалари, радиаторлар, нефть битуми ва бошқа бир қанча материалларни эса ваъда қилаётгани ҳам йўқ.

Шундай экан ўша самарқандлик қурувчилар маъмурий бинолар ва спорт комплекслари қурилиши учун цемент ва металлни «Кинап» заводи, «Гелион» заводи ва бошқа муҳим саноат объектлари қурилиши учун ажратилган запаслардан олишади.

Бошқача қилиб айтганда, давлат планида областда барпо этиш кўзда тутилган объектлар иккинчи навбатга қўйилиб, қўшимча топшириқлар билан белгиланганлари биринчи навбатга ўтмоқда. Ҳар бир истиқболли объектда (буни қаранг махсус термин ҳам ўйлаб топишибди!) ўз васийси борлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Агар бундай васий бўлмаса буюртмачилар ички ишлар бошқармаси бошлиғи қилгани каби ўз амали кучини кўрсатади. Шу тариқа ана шу истиқболли, деб аталмиш қурилишларга материаллар, ишчи кучлари навбатсиз келаверади.

Бундай практика бошқа республикалар ва областларда ҳам учрамоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, баъзан ҳатто район ташкилотлари министрликлар ва трестларни четлаб ўтиб бевосита қўшимча топшириқ бермоқдалар. Қурувчиларнинг ўзлари эса бундай кўрсатмаларнинг қонунга хилоф эканлигини яхши тушунсалар ҳам маҳаллий раҳбарлар билан муносабатни бузишни хоҳламай уларнинг устидан шикоят қилиш у ёқда турсин, ҳатто планга киритилмаган ишларни асосий объектлар бўйича топшириқларни ошириб бажариш ниқоби билан пардалашга уринмоқдалар. 13-трестнинг 111-механизациялашган кўчма колоннаси ана шу жиҳатдан характерли мисолдир. Бу колонна Қашқадарё область ижроия комитетининг титул рўйхати бўйича йил давомида Шаҳрисабз район марказини ободонлаштиришда 30 минг сўмни ўзлаштириши лозим эди. Ўтган вақт ичида гўё 39 минг сўмни ўзлаштирган эмиш . Аслида эса бевосита мақсад бўйича атиги 3 минг сўмлик иш бажарилди. Қолган ҳаммаси плансиз топшириқлар, ёзги кинотеатр, колхоз бозоридаги гўшт павильони, шаҳар коммунал хўжалиги уй-жойларини ва маҳаллий вино заводи цехларини ремонт қилиш ва бошқа ишлардир.

Шу билан бир вақтда ушбу йилнинг ишга тушириладиган қуввати— Шаҳрисабз пиллачилик фабрикаси паст сортли пиллани қайта ишлаш цехида топшириқ бажарилмай қолмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Планлаштиришни яхшилаш ва хўжалик механизмининг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарори капитал қурилишда план интизомини мустаҳкамлаш, халқ маблағларини авайлаб сарфлаш, тугалланмаган планли объектлар сонини камайтириш мажбуриятини юклайди. Ишонч билан айтиш мумкинки, маҳаллийчиликка панжа орасидан қараш, унга қарши қатъий кураш олиб бормаслик — демак капитал қурилишни яхшиламаслик. аксинча вақтида тугалланмаган объектлар сонининг ўсишига йўл қўйиш демакдир. Бу эса аввалгидек, маблағ-материал ва меҳнат ресурсларини сочиб юборишга олиб келади.

М. МОРО,
инженер.
Самарқанд области.
(«Правда», 20 август).

ФИДОКОРЛАР

Аҳди борнинг бахти бор, дейди халқимиз. Буни Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхозининг Ленин ордени кавалери Турғун Ҳожиев бошлиқ 1-бригадаси мисолида ҳам кўриш мумкин. Бригада миришкорлари ҳар йили баракали меҳнат қилиб, сарф ҳаражатни камайтиришяпти. Бу ўз навбатида колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини оширяпти. Ўтган йили 117,8 гектар ерда деҳқончилик қилган бригада аъзолари ҳосилдорликни гектар бошига пландаги 116,3 ўрнига ўртача 135,6 центнерданга етказдилар. Йиллик ишлаб чиқариш плани 116,6 процент қилиб бажарилди. Механизациядан самарали фойдаланилди. Пландаги 309 минг 222 сўм ўрнига 412 минг 291 сўм даромад қилинди. Соф даромад 103 минг 69 сўмни ташкил этди. Ҳар бир колхозчи бир иш куни учун 6 сўм 84 тийиндан меҳнат ҳақи олди. Колхозчининг ўртача ойлик иш ҳақи 178 сўмга тўғри келди.

— Бу йилги режаларимиз катта, — дейди бригадир Турғун Ҳожиев. — Ҳосилдорликни гектар бошига ўртача 200 центнерданга етказиш ниятидамиз, моддий манфаатдорликни ўтган йилга нисбатан янада кўтариш учун ҳаракат қилаяпмиз.

Далаларни айланар экансиз, фидокор колхозчилар астойдил меҳнат қилаётганликларининг гувоҳи бўласиз. Улар ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар.

Бригада аъзолари бу йил 29,5 гектар ерга турли сабзавот экинлари экишган. Ҳозиргача 3,4 гектар ердаги карамдан 105 тонна ҳосил олинди. Бўшаган ер қайта шудгорланиб, 1,1 гектарига яна кечки карам экиб қўйилди. 17 гектар ердаги бодринг айни кунларда деҳқонни севинтирадиган даражада мўл ҳосил тўпламоқда. Ҳар гектар ердан пландаги 120 ўрнига 130 килограммдан сифатли бодринг уруғи етиштиришга аҳд қилган колхозчилар экинни алоҳида парвариш қилмоқдалар.

9 гектар ердаги помидорни кўрган киши бригада миришкорларининг ҳосилдорликни гектар бошига 350 центнерданга етказишларига ишонч ҳосил қилади.

Бригада аъзолари етилган ҳосилни пешма-пеш йиғиб-териб олиб, шаҳарликлар дастурхонига армуғон этмоқдалар.

Бригадада 30,5 гектар ерда редиска, пиёз, укроп, карам ва лавлаги каби экинлар уруғи етиштирилмоқда. Ҳозиргача пландаги 500 килограмм ўрнига 1000 килограмм лавлаги, 120 ўрнига 155 килограмм карам уруғи йиғиб олинди. Пиёз, редиска ва укроп уруғлари етилиб турибди.

Ҳар қандай ютуқ колхозчиларнинг ишга фаол қатнашишига, ташаббус кўрсатиб ишлашига боғлиқ. Аъзам ота Абдуллаев, Маҳсуд Муҳамедов, Йўлдош Абдуқодировлар каби сувчилар Инобат Абдураҳимова, Зуҳра Каримова, Ўктам Ҳожиева, Ҳожия Абдураҳимова каби теримчилар, моҳир механизатор Йўлдош Аъзамов ва бошқалар, айниқса, намунали ишламоқдалар. Натижада бригада даласида кутилганидан зиёда мўл ҳосил етишмоқда.

С. МИРЗАЛИЕВ.

МАҲСУЛДОРЛИК НЕГИЗИ

КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь (1978 йил) Пленумлари қарорларини изчиллик билан ҳаётга тадбиқ этаётган Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхознинг чорвадорлари сут ва гўшт етиштиришни кўпайтириб бормоқдалар. Улар мавжуд сигирларнинг ҳар биридан 3500 килограммдан сут соғиб олиб, давлатга 590 тонна сут сотишга аҳд қилганлар. Ферма азаматлари бу йил эл дастурхонига 55 тонна гўшт тортиқ қилишга ҳам сўз берган эдилар. Шу кунгача давлатга 65 тоннадан ортиқ гўшт сотилиб, бу борадаги план 134 процент бажарилди.

Колхоз сут-товар фермаси соғувчилари ўртасида ўзаро социалистик мусобақа авж олиб кетган. Бу мусобақада ферма машъали Д. Қурбонова пешқадамлик қилмоқда. У ўзига бириктилган 22 бош сигирнинг ҳар биридан шу кунгача 2300 килограммдан ошириб сут соғиб олишга эришди. Сут чашмаси соҳибаси ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида сигирлар маҳсулдорлигини 3600 килограммга етказиш мажбуриятини олган. Унинг Д. Расулхўжаева, С. Расулхўжаева сингари мусобақадошлари ҳам оқ чашмага барака киритмоқдалар.

Хўжаликда бу ютуқларга эришишда чорва молларига мустаҳкам озуқа базаси яратилаётгани ҳал қилувчи роль ўйнаяпти. Мўл ем-хашак чорва моллари маҳсулдорлиги оширилишининг негизи бўляпти.

— Бизда алоҳида озуқа жамғариш бригадаси ташкил этилган, — дейди колхоз правлениесининг раиси Султон ака Ғиёсов. — Бу ем-хашак жамғаришни жадал суръатларда олиб бориш имконини бермоқда. Шу кунгача бедаларни тўрт марта ўриб олдик. Бедани яна бир марта ўриб олиш ва ҳар гектар ердан олинадиган пичан ҳосилини 200 центнерга етказишни мўлжаллаганмиз.

Колхоз озуқакорлари пландаги 1500 тонна ўрнига, 1600 тонна сенаж, 50 тонна ўт уни, 300 тонна доғал хашак тайёрлаб қўйишди. Улар йил охиригача яна 500 тонна хашак тайёрлаб, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар.

Ф. МУҲИДДИНОВ.

Бўка районидаги Тимирязев номли совхоз механизаторлари, ғўза парваришини давом эттириш билан бир қаторда ҳосил йиғим-теримига ҳам қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Улар республика партия ва ҳукуматининг қарорига амалий иш билан жавоб бериш учун терим техникаси ремонтини тугалламоқдалар.

Суратда: хўжаликнинг илғор механизатори М. Қурбонов.

И. Хонкелдиев фотоси.

ЧОРВАЧИЛИК РЕЗЕРВЛАРИ

ҲОВЛИДАГИ ФОЙДАЛИ «ФЕРМА»

«Паркент» совхози ишчиси Абдураҳим Ғуломовнинг оиласи янги уйга кўчиб кирди. Катта уйда тўртта хона, қулай айвонлар, ошхона бор. Уларнинг ҳовлидаги «фермаси» уй қуриш учун пул тўплашда оилага ёрдам берди. Ғуломовлар ўзларининг шахсий хўжалигида икки сигир, иккита бузоқ, олти бош қўй ва бир неча ўнлаб товуқ боқмоқда. Бу эса оиланинг сут, гўшт, тухумга бўлган ўз эҳтиёжини қондирибгина қолмай, кўпгина ортиқча маҳсулот ҳам бермоқда. Шу маҳсулотни сотишдан оила йил сайин минг сўмдан кўпроқ даромад қилмоқда.

Совхозда ишчиларнинг шахсий хўжаликларини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Махсус машиналар ажратилган бўлиб, бу машиналар тайёрлаш пунктидан олисда жойлашган хонадонларга мунтазам равишда қатнаб туради.

— Ишчиларнинг шахсий хонадонида бўлган чорва моллар учун ем-хашак проблемаси ҳам бизда ҳал қилинган, — деди совхоз директори К. Самиев. — Ҳар бош сигир учун бир тоннадан пичан ва бир тоннадан ана шу ем-хашак анча арзон баҳода сотилади. Баъзи ходимларга — илғор комбайнчилар, тракторчиларга ем-хашак зарбдор меҳнатларини рағбатлантириш тарзида текин берилади. Совхозда хонаки молларни ўтлатиб боқиш учун махсус участкалар ажратилган, қиш мавсумига табиий ўт-ўлан тайёрлаш учун ўриб йиғадиган машиналар, пресс-подборщиклар берилади.

Йил бошидан буён совхоз ишчиларининг ҳовли — «фермаларидан» давлатга 250 тонна сут ва 40 тонна гўшт сотилди.

Тошкент области.
(ЎзТАГ мухбири).

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **РИМ.** Кемалар экипажларининг забастовкаси натижасида Италиянинг жанубидаги Курорт оролларини қитъа билан боғлайдиган денгиз ва паром қатнайдиган йўлларда ҳаракат тўхтаб қолди. Иш ташловчилар иш ҳақининг оширилишини талаб этмоқдалар.

Забастовка туристларни ташишда катта қийинчиликлар туғдирди. Сардинияда 9 мингдан зиёд киши қитъага жўнаш учун навбат кутиб турибди. Маҳаллий маъмурлар туристларни вақтинча мактабларга жойлаштирмоқдалар.

● **БРАЗИЛИЯ.** Қимматчиликнинг муттасил кучайиб бораётганлиги Бразилияда иш ташлаш ҳаракатини янада кучайтириб юборди. Стачкаларда юз мингга яқин меҳнаткаш қатнашмоқда. Пойтахтдаги Гояс, Минас-Жейрайс ва Риу-Гранди-ду Сул штатларидаги қурувчилар, Минас-Жерайс металлурглари, Рио-де-Жанейро ўқитувчилари иш ташладилар. Пойтахтда полиция иш ташловчилардан 80 га яқин кишини қамоққа олди.

● **ЛУСАКА.** Замбия республикасининг ички ишлар министри У. Фири бу ерда қуйидагиларни хабар қилди: республика миллий хавфсизлик кучлари Жанубий Африка республикаси ирқчилари махфий хизмат бўлими тайёрлаган яна бир террорчилар группасини тугатдилар.

Министр Замбия халқини ҳушёр бўлишга чақирди ва ирқчилар юбораётган қўпорувчи шайкаларни тугатишда ҳукуматга бутун чоралар билан ёрдам бериш зарур эканлигини таъкидлади.

(ТАСС, 23 август).

АФҒОНИСТОН ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

КОБУЛ, 23 август. (ТАСС). Афғонистон пойтахтида очиладиган халқаро конференция — демократик ва тараққийпарвар кучларнинг Афғонистон курашаётган халқи билан бирдамлигини намойиш қилиш мақсадида чақирилаётган ер юзидаги ҳамма қитъа намояндаларининг биринчи анжуманидир. Афғонистон халқи билан бирдамлик халқаро конференциясининг қатнашчиси Жаҳон Тинчлик кенгаши секретариатининг аъзоси Читта Бисвас «Кабул таймс» газетасида ана шулар тўғрисида ёзади. Афғонистондаги Апрель революцияси, деб уқтирилади мақолада, феодал муносабатлар ҳукмронлик қилган иқтисодий жиҳатдан қолоқ мамлакатда ҳам туб социал иқтисодий ислоҳотлар амалга оширилиши мумкинлигини кўрсатди. Бутун халқнинг кўмаги ва мадади ана шу ислоҳотлар муваффақиятининг гарови бўлиб хизмат қилади. Шу боисдан, деб ёзади Читта Бисвас, Жаҳон Тинчлик Кенгаши янги ҳаёт қура бошлаган афғон халқи ғалабаларини ҳимоя қилганлиги мантиқидир.

Афғон халқининг душманлари Афғонистоннинг ўзидаги энг ашаддий реакцион унсурлар ёрдамида ва ташқаридан берилаётган мадад билан ана шу жараённи барбод этиш учун ҳамма ишни қилишлари мутлақо тушинарлидир, деб давом қилди у. Читта Бисвас АДР раҳбарларини қоралашга ҳаракат қилаётган империалистик оммавий ахборот воситалари пропагандасининг ёлғон—яшиқдан иборат характерини қайд этиб, халқ ҳукуматини мамлакат аҳолисининг ғоят катта кўпчилиги қўллаб-қувватлаётганлигини таъкидлайди. Худди шу боисдан регионда халқаро империализм билан реакциянинг афғон халқи ғалабаларига қарши барча кирдикорлари барбод бўлди.

Демократия ва тараққиёт кучлари афғон халқи курашини қўллаб-қувватлаётганлиги ғоят актуал характердадир, деб хулоса қилади Читта Бисвас. чунки Афғонистон аҳолиси янги ҳаёт қуриш учун курашга нақадар активлик билан қўшилса, Апрель революцияси душманларининг шу революция ғалабаларини тугатиш йўлидаги уринишлари шу қадар ғазабли ва телбанамо тус олмоқда.

МОЖАРОНИ ТИНЧ БАРТАРАФ ҚИЛИШ УЧУН

БАЙРУТ, 23 август. (ТАСС). Мавритания давлатининг бошлиғи Муҳаммад Маҳмуд Улд Аҳмад Лули Ливанда чиқадиган ҳафталик «Ас-Сайяд» газетаси мухбири билан қилган суҳбатида ғарбий Саҳроий Кабир можаросини тинч бартараф қилиш ва Африканинг шу районида тинчлик ўрнатиш кераклигини айтди.

Бизнинг мамлакатимиз, деб таъкидлаб ўтди у, барча давлатлар билан дўстона муносабатларни ривожлантириш тарафдоридир. Бу муносабатлар бир-бирини ҳурмат қилиш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик принципларига асосланиши керак. Давлат бошлиғи қитъанинг шу қисмидаги можарони тинч бартараф қилиш жараёнини Мавритания бошлаб берганлигини айтиб, Марокаш шу ишга қўшилади, деб умид билдирди.

САТУРНГА БОРИШ ЙЎЛИДА

ВАШИНГТОН, 23 август. (ТАСС мухбири). Американинг 1973 йил апрелида учирилган планеталараро «Пионер-11» космик станцияси Сатурнни фотосуратга олиш учун шу планетага яқинлашиб бормоқда. Бироқ аэронавтика ва космик фазони тадқиқ қилиш миллий бошқармаси (НАСА) мутахассисларининг фикрича, планета атрофини қуршаб олган ҳамда космик чанг ва парчалардан иборат бўлган халқага яқинлашиб бориш пайтида станция жиддий хавф остида қолади.

«Шу халқанинг табиатини биз жуда оз биламиз», — деди «Пионер-11»ни учириш программасининг раҳбарларидан бири доктор Жон Уолф. — Станция, дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, халқа зонасидан қарийб 38 минг километр қуйидан ўтади. Ҳатто шу тақдирда ҳам унинг йўлида жуда майда бўлаклар учраши мумкинлиги эҳтимолдан ҳоли эмас. Соатига 43 минг километрдан ортиқ тезликда ҳаракат қилаётган станция учун бу бўлаклар билан тўқнашиш ҳалокатли оқибатларни олиб келади».

«Пионер-11»нинг учиш программасида планетанинг 50—100 та суратини ерга юбориш кўзда тутилган. Сатурннинг энг катта йўлдоши — Титан ҳам суратга олинади.

В. КУХАРЕНКО.

АЛВАРО КУНЬЯЛНИНГ АЙТГАНЛАРИ

РИМ, 22 август. (ТАСС). Португалия коммунистик партиясининг бош секретари А. Куньял Италияда чиқадиган «Мессажеро» газетасининг мухбири билан суҳбатда Португалиядаги ички сиёсий аҳволга тўхталди.

Жумладан у Португалия компартияси бўлажак парламент сайловида сўл кучларнинг ғалаба қозонишига интилади. парламентда социалистлар билан коммунистларнинг кўпчилик ўринни олишларига эришишга ҳаракат қилади, деб айтди.

Португалия президенти А. Рамалью Эанеш ўтиш ҳукуматини тайинлаб ва навбатдан ташқари оралиқ сайлов ўтказилишини эълон қилиб, конституцияга биноан иш кўрди, деди сўзини давом эттириб Португалия компартиясининг бош секретари. Шу тариқа тангликни ғайри конституцион йўл билан ҳал этишга интилган ўнгларнинг позицияларига кучли зарба урилди.

А. Куньял Португалия компартиясининг социалистик партия билан муносабатларига тўхталиб, Португалия коммунистлари ҳамиша мамлакат демократик кучларининг, аввало социалистик партия билан коммунистик партиянинг бирлиги учун ҳаракат қилиб келганлигини ва ҳозир ҳам шунинг учун ҳаракат қилаётганини айтди.

Бироқ, деб таъкидлади у, айни социалистик партия аввало аграр ислоҳот соҳасида сўл кучларнинг ва меҳнаткашларнинг бирлиги манфаатларига хилоф равишда ҳаракат қилди.

Португалия компартиясининг бош секретари аграр ислоҳотни революциянинг энг катта ютуғи деб таърифлади. Бу ислоҳотни амалга ошириш учун кураш қийин вазифа бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади, аммо Португалия деҳқонлари бу курашда ғалаба қозонадилар, деди у.

А. Куньял революцион кенгашнинг ролига баҳо берганида, «Революцион кенгаш-суверен органдир, унинг мавжудлиги ва роли қуролли кучларнинг революцион жараёндаги иштироки натижасидир. Бу иштирокни бирон бир декрет йўққа чиқара олмайди ва ҳар қандай шароитда ҳам конституция доирасида амалга оширилиши лозим», деб таъкидлади.

Бугун Франция пойтахти Парижнинг фашист босқинчиларидан халос қилинганига 35 йил тўлади. Суратда: Эйфель минорасидан шаҳар кўриниши.

Б. Клиппницер фотоси. ТАСС фотохроникаси.

Тошкент ҳақиқати ШАНБА САҲИФАСИ

ЭКРАНДА ИНҚИЛОБ ЧАВАНДОЗЛАРИ

Режиссёр Акмал Акбархўжаев «Наташахоним», «Қизилқум» номли бадиий фильм билан кино ихлосмандларига яхши таниш.

Айни кунларда у Юрий Базаров билан ҳамкорликда «Афсонадаги қиз» номли янги кенг экранли картина устида ишлаяпти. Мазкур фильм сценарийси Артур Макаров қаламига мансуб. Воқеа асосан Шаҳрисабз атрофидаги Гузар қишлоғида, Бухоро шаҳрида бўлиб ўтади. Бу ерларда 1917—18 йилларда бўлиб ўтган ҳодисаларни бадиий буёқларда ҳаққоний акс эттириш — фильм лейтмотиви ҳисобланади.

Бош қаҳрамон Майна Ҳасанова аввалига миллион-миллион ўзбек аёллари сингари саводсиз, ўз эрки ва ҳақ-ҳуқуқига эга бўлмаган итоаткор, мулойим, беозор қиз сифатида гавдаланади. У жуда гўзал, соҳибжамол. Лекин, Майнанинг ҳусни Бухоро амири яқинларидан бирининг қафасида сўна бошлайди. Энди у тутқинликда ҳаёт кечиришга мажбур бўлади. Лекин воқеалар давомида камбағал оила фарзанди қалбида бойларга, мавжуд тузумга нисбатан нафрат туйғуси пайдо бўла бошлайди. У имкони борича ожиз, ҳимоясиз одамларга ёрдам бериш учун ҳаракат қилади.

Фильмнинг иккинчи ярмида Майна Ҳасанова Совет Армияси жангчиси, разведкачи сифатида босмачиларга қарши курашади.

Ҳозир фақат фильм съёмкаларига тайёргарлик бормоқда. Картина Қарши, Бухоро ва бир неча тоғли қишлоқларда суратга олинади. Бош қаҳрамон Майна Ҳасанова образини Ҳамза театрининг ёш актрисаси Шоира Турсунбоева яратади. Қизнинг отаси овчи Ҳасан роли Ҳамидулла Наримоновга топширилди. Шунингдек, фильмда Зикир Муҳаммаджонов, Пўлат Абдураимов, Жавлон Ҳамраев, Анвара Алимова, Вадим Назаров каби таниқли санъат усталари ҳам қатнашишади. Картинадаги асосий қаҳрамонлардан бири темирчи Абдукарим образини Ўзбекистон ССР халқ артисти Ҳамза Умаров яратмоқда. Актёр янги роли ҳақида шундай дейди:

— Бу менинг кинода яратган 55-образим бўлади. Илк бор «Қутлуғ қон» бадиий фильмида Салимбой ролини ижро этганман. Шундан бери салкам чорак аср вақт ўтди. Бу давр мобайнида кино санъати билан яқиндан танишдим. Унинг нозик сирларини тинмай қунт билан ўрганмоқдаман.

Табиийки, ҳар бир янги роль ижрочига ўзига хос масъулият юклайди. Мен ижро этадиган темирчи Абдукарим образида инқилоб давридаги ишчиларнинг революцион руҳи тушунчалари ҳар томонлама асосланган ҳолда ёрқин намоён бўлиши зарур. Бу вазифанинг уддасидан кўнгилдагидек чиқсам ўзимни бахтиёр ҳис этаман.

Картинага композитор Румиль Вильданов музика басталаяпти. Декорация эскизларини рассом В. Добрин чизмоқда. Уни операторлардан Даврон Абдуллаев ва Вадим Бахтиев суратга олишади.

Умид қиламизки, СССР кинематографчиларининг 60 йиллик юбилей арафасида яратилаётган мазкур революцион-саргузашт бадиий фильм кенг томошабинлар талабига мос тушадиган киноасар бўлади.

БУГУН «ЎЗБЕКФИЛЬМ»ДА

Ш. ҲИДОЯТОВ.

АСАР ҚАҲРАМОНИГА ҲАЙКАЛ

От устида қўлда горн тутган бола олға интилмоқда. У А. Гайдарнинг «Мальчиш-Кибальчиш» китобини ўқиган ҳар бир кишига яхши таниш. Ҳа, у болалар адиби мадҳ этган афсонавий қаҳрамондир.

Кўп ўтмай Мальчиш-Кибальчишнинг ҳайкалини Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғига кираверишдаги тепаликка ўрнатилади. Шу кунларда ҳайкалтарош Р. Тер-Оганесян асар қаҳрамонига бағишланган ҳайкални ясашни туғаллаяпти. Қурувчилар эса ҳайкал пойдеворини бошлаб юборганлар. Бу ишни «Гордорстройремонт» трестининг 2-ремонт қурилиш бошқармасининг П. Умеркаев бошлиқ бригадаси коллективи бажаряпти.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

Химиклар, кончилар ва цементчилар шаҳри Навоий кузда ўзининг 20 йиллигини нишонлайди. Қисқа вақт ичида у жуда гўзаллашиб кетди. Шаҳар архитектураси Халқаро архитекторлар союзининг мукофоти билан тақдирланган. Суратларда: Навоий меҳмонхонаси; «Фарҳод» маданият саройининг ички кўринишлари.

В. Таран фотолари.

КОЛХОЗДА МУШОИРА

Яқинда Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг маданият саройида шоирларнинг пахтакорлар билан учрашуви бўлиб ўтди. Бу қизиқарли кечани область китобсеварлар жамияти уюштирди. Ҳамза номидаги республика давлат мукофотининг лауреати Қуддус Муҳаммадий, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходимлари Илёс Муслим, Енгин Мирза колхозчиларнинг меҳмони бўлдилар.

Учрашувни колхоз раисаси Р. Отабоева очди. Колхоз партия ташкилотининг секретари Э. Ражабов шоирларни колхоз аҳли номидан қизғин табриклади. Сўнгра мушоира бошланди. Биринчи бўлиб шоир ва драматург Енгин Мирза, Илёс Муслим ўз ижодларидан намуналар ўқиб бердилар. Болаларнинг севимли шоири Қуддус Муҳаммадий янги шеърларидан ўқиб йиғилганларни хушнуд этди.

Қ. ҚАЮМОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги
ихтисослаштирилган экспериментал-ремонт ишлаб чиқариш корхонасининг марказий базаси қошидаги
42-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ҚИШЛОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИНИНГ ФИЛИАЛИ
қуйидаги ихтисослар бўйича
1979—80 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь, металл конструкциялар тайёрлаш бўйича слесарь, қолипловчи-қуювчи, ёритиш, ёритгич ва куч тармоқлари ҳамда электр асбоб-ускуналари бўйича электромонтажчи, ўқиш муддати — 1 йил; фрезерчи, станоксоз-дурадгор ва бинокор-дурадгор. Ўқиш муддати — 2 йил; электр-газ пайвандчи, автокранчи, автослесарь.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан юқори ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Қабул қилинган кишилар бепул уч марта иссиқ овқат, кийим-кечак, 10 сўм миқдорида стипендиядан фойдаланадилар. Қолипловчи-қуювчилар — 40 сўм миқдорида стипендия билан ҳамда ишлаб чиқариш практикасида тушадиган иш ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Бошқа шаҳардан келган кишилар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юртини аъло баҳо билан тамомлаб чиққан кишилар имтиёзли шартлар билан олий ва ўрта махсус ўқув юртларига юборилади.

Директор номига топшириладиган аризага қуйидагилар илова қилинади: таржимаи ҳол, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома: турар-жойидан справка, медицина справкаси (286-форма); 3x4 см. ҳажмидаги 4 та фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР —1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Адрес: Ўрта Чирчиқ райони, Бектемир шаҳри, Лихачев кўчаси, 13-уй (63-автобуснинг «9-автобаза» бекати).

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛИ БЎЛИНМАЛАРИГА
токарлар, дон жойловчилар, юкчилар, слесарлар, ғишт терувчилар, бўёқчилар, сувоқчилар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар ва темир йўл имтиёзларидан фойдаланадилар.

ФРУНЗЕ РАЙОН КОРХОНАЛАРИГА
қозон ва турбиналар машинистлари, иситиш тармоқлари ускуналари ремонти ва уларга техника хизмати кўрсатиш бўйича слесарлар, газ-электр пайвандчилар, электромонтёрлар, қурувчи-инженерлар, ҳисоблаш машиналарининг операторлари. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланади.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН МОНТАЖ ТАШКИЛОТЛАРИГА
алоқачи инженер ва техниклар, алоқа монтажчилари, кабель ётқизувчи-қалайловчилар, шоферлар, тракторчилар, механика устахоналарининг токарлари ва слесарлари, катта прораблар ва алоқачи прораблар.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ ЭКСПЕРИМЕНТАЛ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА
металл конструкцияларни йиғувчи слесарлар, электромонтёрлар, электр-газ пайвандчилар, фрезерчилар, инженер-технолог ва конструкторлар
Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:
МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.
ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ—У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ—2-квартал, 3-уй.
ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 89-уй.
С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ—22-квартал, 13-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

Спорт

ЯНГИ СОСТАВ БИЛАН

«Пахтакор» мамлакат чемпионатининг навбатдаги учрашувини Ереван шаҳрида маҳаллий «Арарат» командасига қарши ўтказди. Команда тренерлари О. Базилевич ҳамда А. Иноятовлар асосан дублёрлар составн ва мамлакат чемпионатининг иккинчи лигасида қатнашаётган республикамиз клубларидан таклиф қилган ўйинчиларга ишонч билдирдилар. Фарғонанинг «Нефтяник» командасидан Владимир Энс, «Янгиер»дан Вячеслав Ким билан Тўра Шойимардонов, Жиззахнинг «Бўстон» командасидан Владимир Карманлар майдонга тушишди. Шунингдек тошкентликлар сафида «Черноморец» командасидан ўтган ҳимоячи Владимир Ничаев, ЦСКАдан келган Михаил Бондарёв, спартакчи Валерий Глушаков, Кутаисининг «Торпедо» командасидан келган Зураб Церетелилар «Пахтакор» шарафини ҳимоя қилишди. 10-минутда Валерий Глушаков ҳисобни очган бўлса-да, кейинчалик мезбонлар ташаббусни қўлга олиб, 3:1 ҳисобида ғолиб келишди. Тошкентликлар енгилишган бўлса-да, яхши ўйин кўрсатдилар.

Бўлиб ўтган навбатдаги турдан кейин «Локомотив»да ҳам дуранглар лимити тугади. Шундай қилиб бугунги кунгача Ростов футболчилари ўн иккита ўйинни, «Арарат» ўнта учрашувни, Тбилиси, Одесса футболчилари саккизтадан ўйинни дуранг қилиб бўлишди. «Шахтёр» яна битта учрашувни дуранг қила олади.

21-турда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Динамо» (К). — «Шахтёр» — 2:0; «Черноморец» — «Заря» — 3:1; «Зенит» — «Кр. Советов» — 4:1; «Динамо» (М) — «Торпедо» — 0:2; «Нефтчи» — «Динамо» (Тб) — 1:2; СКА — «Қайрат» — 0:0; «Локомотив» —ЦСКА — 1:1.

Командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў	Т	О
«Динамо» (К)	21	29—11	32
«Динамо» (Тб)	21	32 12	32
«Шахтёр»	21	31—13	31
«Спартак»	20	33—15	28
«Динамо» (М)	21	21—15	24
«Динамо» (Мн)	19	24—17	22
«Зенит»	21	29—28	22
«Арарат»	21	25—18	22
ЦСКА	21	28—25	20
«Пахтакор»	19	24—29	18
«Черноморец»	21	18—21	18
«Торпедо»	21	19—25	17
«Локомотив»	21	25—33	16
«Заря»	21	23—35	14
«Қайрат»	20	19—30	14
Кр. Советов	21	13—34	12
«Нефтчи»	21	11—28	12
СКА	21	20—35	12

РЎЗИЕВНИНГ ҒАЛАБАСИ

Австралияда қиличбозлик бўйича XXXV жаҳон чемпионатида рапира бўйича СССР терма командаси Италия спортчиларини 9:6 ҳисобида мағлубиятга учратиб, биринчи ўринни эгаллади. Жаҳон чемпиони унвонига минсклик Александр Романков, Владимир Лапицкий, киевлик Владимир Смирнов, Сергей Косенко ва тошкентлик Собир Рўзиевлар муяссар бўлишди.

✦ «ҚИЗИЛ КИТОБ» САҲИФАЛАРИДА ✦ МАЙНА ҲАСАНОВА ҲАҚИДА БАДИИЙ ФИЛЬМ ✦ ҲАР ТЎҒРИДА БИР ШИНГИЛ ✦ КИЧКИНТОЙЛАР АРДОҚДА ✦ РЕСПУБЛИКАМИЗ ШАҲАРЛАРИ БЎЙЛАБ

Янгиликлар

БУРГУТ

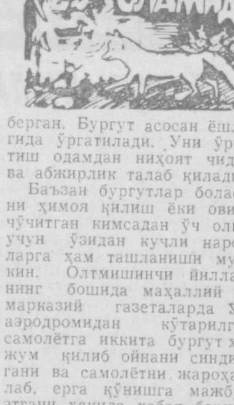

Паррандалар орасида бургутнинг ҳар томонлама омади келган. Жаҳонда бирорта халқ йўқки, уни таърифламаган бўлсин. Барча эллар ва элатларда бургут ҳамиша жасорат, садоқат, довюраклик, чаққонлик рамзи сифатида тилга олинади. Адабиётда, қаҳрамонларга унинг сифати берилди.

Дарҳақиқат, бургутга берилган барча сифатлар унда мужассамлашган. Баланд тоғ чўққиларига, денгиз сатҳидан 3000 метр баландликка ошён қурган тоғ бургути ҳам, саҳро ва чўлларда яшовчи чўл бургути ҳам ўз яшаш хусусияти ва тирикчилигига кўра бир хил. Улар турли ҳайвонларни овлайди, одамдан узоқроққа ин қуради, иккитадан бола очади. Ҳамиша нори билан модаси бир-бирига садоқатли. Қишин-ёзин биргаликда яшайдилар. Тухумини иккаласи навбатма-навбат босиб, иккаласи баробар бола боқади, учирма қилади.

Қадимдан уни овга ўргатишган. Бургут фақатгина паррандалар ёки кичик ҳайвонларни эмас, балки кийик, буғу, ҳатто бўриларни овлашда ҳам инсоннинг кўмакчиси бўлган. Бундай овлар ҳозир ҳам Қирғизистон ва Қозоғистонда давом эттирилмоқда. Тоғли районларда ов ишқибозларининг ҳар йили шу соҳада анъанавий мусобақалари ўтказилади.

Тоғли Қорақулжа қишлоғида ёши саксондан ошган Эрмек ота исмли мўйсафид яшайди. Уни ҳамиша от устида, эгарнинг қошига бургутни ўтказиб юрган ҳолда кўрасиз. Етмиш йилдирки, унинг ҳунари бургут билан ов қилиш. Бу касбни отасидан, отаси ўз бобосидан ўрганган. Эрмек отанинг болалари, невералари ҳам бургут билан ов қилишга ишқибоз. Бу оила овчилари ўнлаб бургутларни овга ўргатиб, тулки, каклик, кийик ва бўриларни овлаган.

— Бургутни ўргатмоқчи бўлган одам унга бутун вақтини, меҳрини сарфлаши зарур,—дейди Эрмек ота.— Чунки у ўта нозик. Сал эътиборсиз қолса, кишини ҳижолат қилиб қўйиши мумкин. Бургут ғазабланганида унга озор бергандан ўч олишдан ҳам тоймайди. Озор бергани учун эгасининг кўзини ўйиб олган бургут ҳақида бобом ҳикоя қилиб берган. Бургут асосан ёшлигида ўргатилади. Уни ўргатиш одамдан ниҳоят чидам ва абжирлик талаб қилади.

Баъзан бургутлар боласини ҳимоя қилиш ёки овини чўчитган кимсадан ўч олиш учун ўзидан кучли нарсаларга ҳам ташланиши мумкин. Олтмишинчи йилларнинг бошида маҳаллий ва марказий газеталарда Ўш аэродромидан кўтарилган самолётга иккита бургут ҳужум қилиб ойнани синдиргани ва самолётни жароҳатлаб, ерга қўнишга мажбур этгани ҳақида хабар беришган. Бундай воқеалар Ҳиндистон ва бошқа мамлакатларда ҳам бўлиб туради.

Баланд тоғ чўққилари устида парвоз қилиш, ҳаво қатлами қаршилигини тезлик билан ёриб ўтиш учун катта куч керак. Бундай куч ёзилганда икки метрга етадиган бургут қанотларида мужассам. Унинг ўткир тумшуғи, тирноқлари билан бақувват оёқлари, умуман, чайир гавдаси ўз ўлжасини қўлга киритишни таъминлайди, кўзлари эса жуда узоқдан ҳам ўзига керакли жониворларни мўлжаллайди.

Темир қанот бургутчалар учишга ҳаракат қилиб ин четига кела бошлагандан кейин она ва ота бургут уларни тумшуғида кўтариб баландга парвоз қилишади. Зарур тепаликка чиқилгач, жўжаларни пастга ташлашади. Орадан маълум вақт ўтгач, уни ярим йўлда тутиб яна баландга кўтаришади. То ёш бургутлар мустақил парвоз этишга ўргангунларига қадар бундай тарбия давом этади. Шу тариқа ёш бургутлар чиниқтирилади.

Бургутлар йиртқич ҳисоблансаларда, майда паррандаларга нисбатан раҳмдил. Бургут инининг орасида чумчуқ, зағча сингари майда қушлар ин қуриб бола очадилар, бургутлар ҳимоясида ўзларининг кушандаларидан сақланадилар.

Республикамизнинг барча тоғли ва саҳро районларида тўқ қўнғир қанотларини кўз-кўз қилиб учадиган бургутлар тез-тез учраб турсада, уларнинг яшаш хусусиятлари ҳали тўла ўрганилмаган.

Қизилқумда бургутлар хонаки эчки, типратикан, жайрон, юмронқозоқ, қумсичқон, гуволоқ ва какликларга човут солса, тоғларда суғур, тулки, баъзан ёлғиз қолган қўзилар билан тирикчилик қилишади. Бургутлар қишда ов излаб одамларга яқинроқ жойга келишлари ҳам мумкин.

Кейинги йилларда кўпчилик ерлар ўзлаштирилиши туфайли бургутлар камайиб кетмоқда. Улар йиртқич қуш ҳисобланишларидан қатъий назар кемирувчи зараркунандаларни қиришлари билан халқ хўжалигига катта фойда келтирадилар. Шу туфайли бургут «СССР қизил китоби»га киритилган.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

Шу кунларда Бекобод районидаги 2-болалар боғчасида 150 нафар ўғил-қиз тарбияланмоқда. Бу ерда кичкинтойлар учун барча шарт-шароитлар яратилган.

Суратда: тарбияланувчилар билан машқ ўтказиляпти. М. Қорабеков фотоси.

БИЛАСИЗМИ?

КЎПДАН буён врачлар кишида заҳарланиш ҳодисаси юз берганда, беморни ошқозонни ювиш усули билан даволайдилар. Лекин ҳозирги медицинада энг самарали ҳисобланган бу профилактикани ҳашаротлар инсонлардан анча илгари қўллаганлар. Чунончи, Францияда учрайдиган елканлилар оиласига мансуб капалаклар оғули ўсимликлар нектаридан заҳарланган чоғида кўлмакка келиб, тахминан йигирма минут давомида сув ичадилар. Ҳар беш-ўн секундда заҳарли моддани ювган сув томчи-томчи бўлиб ажралиб чиқади. Ниҳоят, капалак зарарли моддалардан ҳалос бўлгач, учиб кетади ва қайта бундай ўсимлик ёнига йўламайди.

* * *

МАШҲУР совет палеонтологи А. Рождественский улкан калтакесак қолдиқларининг янги турини кашф этди. Кам тарқалган соҳа мутахассиси бўлмиш бу олим Тошкент яқинида узунлиги 5 метр келадиган динозавр қолдиқларини топди. Олиб борилган тадқиқотларнинг кўрсатишича, бундан 70—80 миллион йиллар муқаддам яшаган бу динозавр тури фанга ҳанузгача номаълум бўлган прохенеозаврлар оиласига мансуб экан.

* * *

КЎПЧИЛИК китобхонлар истеъдодли изқувар Шерлок Холмс образи машҳур инглиз ёзувчиси Артур Конан-Дойл тасаввурининг меваси деб ўйлайдилар. Аслида эса Шерлок Холмснинг прототипи ҳаётда бўлган. У—1910 йилда вафот этган лондонлик изқувар Филипп Бигдир. Биг ҳақиқатан ҳам тенги йўқ изқувар сифатида шуҳрат қозонган; у ҳаётининг сўнгги йигирма беш йили мобайнида Лондонда юз берган йирик жиноятларни фош этган.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Время». 9.40 —Гимнастика. 10.05 — Буратино кўргазмаси. 10.35 — «Ота-оналар, сизлар учун». 11.05 — Халқ оҳанглари. 11.20 — «Советлар ва ҳаёт». 11.50—«Тонгги почта». 12.20 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 13.00 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 13.40 — «Здоровье». 14.25 — «12 ёшингда». Бадиий фильм. 15.30 — «Дунё воқеалари». 15.45 — Спортлото. 16.00 — «Талабларингизга биноан учрашувлар. 16.45 — Мультфильмлар. 17.15 — «Ҳайвонот оламида». 18.15 — «Инсон, ер, коинот». 19.00 — «Камалак». 19.25 — «9-студия». 20.25 — «Бир стакан сув». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время» 22.05 — Бадиий фильмнинг 2-серияси. 23.10—Концерт. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 —Ш. Файзуллаев куйлайди. 10.50 — Кинопублицист экрани. 11.40 — Жанговар постда. 12.10 — «Митти қочоқ». Бадиий фильм. 13.55 — «Бургут». Спектакль. 15.15 — «Ўзбекистон спорти». 15.45 — «Ешлик». 18.20 —Мультфильм. 18.30 — «До-ре-ми-фа-соль». 19.00 — «Ҳаёт каби тирик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Оламга саёҳат». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Зарблар ва рақслар». 21.30 — «Время». 22.05 — Телеминиатюралар. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.15 — Душанба кўрсатувлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/VIII да **Севилья сартароши**, 26/VIII да **Жизель**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/VIII да **Олтин девор**, 26/VIII да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Инқилоб тонги** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА **Ғ. Камол номидаги Татар давлат академик театрининг гастроллари** — 25/VIII да **Қул Али**, 26/VIII да **Дилафрузнинг тўрт қайлиғи**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА —**«КИЧИК ЮЛДУЗЛАР ШУЪЛАСИ» лилипутлар циркининг гастроллари.**

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

1980 ЙИЛ УЧУН ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА, ШУНИНГДЕК, РАДИО ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ ПРОГРАММАСИГА ИДОРАЛАРДАН

ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обунага заявкалар «СОЮЗПЕЧАТЬ» агентликларида 1 сентябргача расмийлаштирилади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать бошқармаси.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 07427. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е.—2554.